

Εισροές

Ελαιώνας

Διατίθεται δωρεάν μαζί με το Profi

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

▶▶ Εδάφη, ποικιλίες, φυτοπροστασία, βιολογική παραγωγή, πιστοποίηση

ΠΥΚΝΗ ΦΥΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΡΗ ΕΚΘΛΙΨΗ

▶▶ Εκμεταλλεύσεις και ελαιοτριβεία

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΤΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

- ▶▶ Το σύγχρονο μοντέλο διατροφής και η νέα ΚΑΠ
- ▶▶ Η μάχη της ποσότητας και οι lamprante πολιτικές

FASTAC® 10 SC

Το καλύτερο
Νέο...
για τις ελιές!

● Εντομοκτόνο

- Άριστη Καταπολέμηση
- Ταχεία Δράση
- Μεγάλη Διάρκεια Δράσης
- Χαμηλές Δόσεις

Agricultural Products

 BASF

The Chemical Company

• Φυλάξτε το κλειδωμένο μακριά από παιδιά.
• Επιβλαβές σε περίπτωση κατάποσης.
• Επιβλαβές: κίνδυνος σοβαρής βλάβης της υγείας ύστερα από παρατεταμένη έκθεση σε περίπτωση κατάποσης.
• Απαγορεύεται η εφαρμογή του με αεροψεκασμούς.
• Απαγορεύεται η πύλησή του σε ερασιτέχνες.

• Πολύ τοξικό για τις μέλισσες.
• Μην ψεκάζετε ανθισμένα φυτά.
• Καταστρέψτε τα ανθισμένα ζιζάνια.
• Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο υδατικό περιβάλλον.

BASF Agro Ελλάς Α.Β.Ε.Ε.

Αιγιαλείας 48, 151 25 Παράδεισος Αμαρουσίου
Τηλ. κέντρο: 210 68.60.100, Fax: 210 68.60.200
[http:// www.basf-agro.gr](http://www.basf-agro.gr)

editorial

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αγαπητέ αναγνώστη,

Η καθλιέργεια της ελιάς από την εποχή του Ομήρου και ιδιαίτερα κατά την κλασική περίοδο καταλάμβανε στην Ελλάδα την πρώτη θέση μετά τα σιτηρά, θέση που διατήρησε μέχρι και τα μέσα του 19ου αιώνα. Σήμερα, στις αρχές του 21ου αιώνα, η παραγωγή ελαιοελάδου αποτελεί έναν από τους βασικότερους κλάδους του αγροτικού τομέα.

Η χώρα μας είναι η τρίτη ελαιοπαραγωγός χώρα στον κόσμο μετά την Ισπανία και την Ιταλία και οι εξαγωγές των ελαιοκομικών προϊόντων κατατάσσονται τρίτες στο ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας. Η ποιότητα του ελληνικού ελαιοελάδου θεωρείται η καλύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο, αφού το 85% περίπου της παραγωγής είναι κατηγορίας "παρθένο ελαιόελαδο".

Όμως η παραγωγή και διάθεση του ελαιοελάδου σε χύμα μορφή αντιπροσωπεύει το 70% και πλέον της συνολικής εγχώριας παραγωγής. Το 85% των εξαγωγών διατίθεται σε μορφή χύμα, κυρίως στην Ιταλία, όπου και τυποποιείται και επανεξάγεται με ξένο εμπορικό σήμα.

Οι κυριότερες επιπτώσεις αυτού του τρόπου διάθεσης είναι η απώλεια προστιθέμενης αξίας για τους Έλληνες παραγωγούς και τυποποιητές και η χαμηλή ανταγωνιστικότητα του τυποποιημένου ελαιοελάδου στη διεθνή αγορά λόγω έλλειψης αναγνωρισιμότητας.

Τελικά, το μείζον πρόβλημα του ελληνικού ελαιοελάδου είναι η ανεπαρκής ελαιοεμπορική πολιτική. Βεβαίως με την εισαγωγή του νέου θεσμικού πλαισίου, που προβλέπει την αποσύνδεση της επιδότησης από την παραγόμενη ποσότητα σε συνδυασμό με την απαγόρευση της διακίνησης του ελαιοελάδου σε συσκευασίες μεγαλύτερες των 5 λίτρων, θεωρείται ότι θα συμβάλει θετικά στην προώθηση του ελληνικού τυποποιημένου προϊόντος εγχωρίως και διεθνώς.

Έχουμε το καλύτερο λάδι στον κόσμο και το ελαιόελαδο θεωρείται το πλέον άριστο από διαιτητικής άποψης. Ας το εκμεταλλευτούμε με συντονισμένες ενέργειες από όλους:

- Οι όποιες νέες ελαιοφυτεύσεις να γίνονται με πιστοποιημένα δενδρύλλια (το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να φροντίσει για την πιστοποίηση) και με σύγχρονα συστήματα για τη μηχανοποίηση των εργασιών και τη μείωση του κόστους παραγωγής.
- Η ολοκληρωμένη διαχείριση της παραγωγής θα αποσκοπεί στην παραγωγή άριστου, με μηδενική παρουσία παρασιτοκτόνων, ελαιοκάρπου.
- Η συλλογή, μεταφορά και επεξεργασία του ελαιοκάρπου να διαφυλάσσει το σύνολο των άριστων οργανοληπτικών ιδιοτήτων του ελαιοελάδου.
- Η διατήρηση και η αποθήκευση να γίνεται σύμφωνα με τις ορθές πρακτικές συντήρησης και αποθήκευσης.

Τέλος, ιδιώτες επιχειρηματίες, ελαιοκομικοί συνεταιρισμοί, αρμόδια εθνικής εμπορικής και τουριστικής προώθησης να σχεδιάσουν αξιόπιστο και μακροπρόθεσμο πρόγραμμα ανάδειξης του επώνυμου ελληνικού ελαιοελάδου και προώθησής του στην παγκόσμια αγορά.

Ελαιώνας

Διαφυγόντα 500 εκατ. ευρώ της ενεργητικής τελειοποίησης διχάζουν τη Διεπαγγελματική Ελαιοελάδου

Σελ. 4-5

Η επόμενη μέρα της παραδοσιακής εκμετάλλευσης

- Παραγωγή προϊόντων ποιότητας και μείωση του κόστους "φυτεύουν" τους σύγχρονους ελαιώνες

Σελ. 6-7

Η πυκνή φύτευση είναι έτοιμη να φέρει την επανάσταση στην ελαιοκαλλιέργεια

- Τα μηχανήματα αναλαμβάνουν δράση

Σελ. 8-9

- Όταν η ελιά γνώρισε την τρούφα

- Η γραφειοκρατία έφαγε το δάκο

Σελ. 10-11

Η σύγχρονη τεχνολογία στη μηχανική συλλογή

- Πρωτοποριακός ψεκαστήρας μικρού όγκου

Σελ. 12

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Άγγελος Μοχλούλης

Γενικός Διευθυντής

της εταιρείας PIERALISI

Σελ. 26

Εγκατάσταση ελαιοτριβείου νέας γενιάς

- Η ψυχρή έκθλιψη σύμμαχος της ποιότητας

Σελ. 13-15

Βλέπουν ψηλά στην αγορά οι πράσινες, στα χαμηλά οι ελιές Καλαμών

- Η σωστή συντήρηση ελιάς και ελαιοελάδου θωρακίζει τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά τους

Σελ. 16-17

Έισροές
Έκτακτη έκδοση
για τον Ελαιώνα
Ιούνιος 2007
Διατίθεται δωρεάν μαζί με το Profi

Ιδιοκτησία
Green Box O.E.
Απόλλωνος 1 & Νίκης, Σύνταγμα,
105 57, Αθήνα
Τηλ. 210 3232905, Fax 210 3232967
E-mail: agronews@agronews.gr

Εκδότης / Διευθυντής
Γιάννης Πανάγος

Αρχισυνταξία
Ελένη Δούσκα
Ειρήνη Σκρέκη

Ειδικός συνεργάτης
Ηλίας Εμμανουηλίδης
Art director
Μπέτυ Σπανού
Προϊσταμένη ατελιέ
Αθηνά Βέν
Σελιδοποίηση
Δήμητρα Λαδά
Διαφήμιση
Παναγιώτης Αραβαντινός
Βέτα Μπουζαλάκου

Διανομή
ΕΥΡΩΠΗ Πρακτορείο
Διανομής Τύπου Α.Ε.

Eisroes Greece
Published by Green Box G.P.
Apollonos 1 & Nikis, GR-10557
Athens Greece,
Tel.: +30 210 3232905
E-mail: eisroes@agronews.gr

Μεγάλη κινητικότητα παρατηρείται τον τελευταίο χρόνο στην αγορά ελαιολάδου, καθώς το θεσμικό πλαίσιο της νέας ΚΑΠ παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους παραγωγούς που επενδύουν στην ποιότητα, ενώ την ίδια στιγμή, το διατροφικό μοντέλο στον αναπτυγμένο κόσμο φέρνει το ελαιόλαδο σε προνομιακή θέση.

Έτσι, όσα οι θεωρητικοί της αγροτικής οικονομίας υποστήριζαν για χρόνια, γίνονται σήμερα με ευκολία πράξη, λόγω των συνθηκών

αναπτύξει αξιόλογες πρωτοβουλίες στον τομέα της τυποποίησης και των εξαγωγών με την παραγωγή, αφού σημαντικό μέρος αυτής οδηγείται στις ραφηναρίες της Ιταλίας και της Ισπανίας. Δεν θα πρέπει όμως, οι αθρόες εισαγωγές υποβαθμισμένου ελαιολάδου από τρίτες χώρες και η κατεργασία του από ελληνικές βιομηχανίες να οδηγήσει σε υποβάθμιση της ποιότητας του εγχώριου προϊόντος.

Η λύση της ενεργητικής τελειοποίησης που συζητήθηκε διεξοδικά πριν λίγο καιρό στη Διε-

τη διάθεση επισιτιστικής βοήθειας. Ως εκ τούτου, είχε αρκετές προστριβές με τις εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες του υπουργείου Ανάπτυξης.

Υπενθυμίζεται ότι ενεργητική τελειοποίηση είναι η διαδικασία που παρέχει τη δυνατότητα, με βάση τον κοινοτικό κανονισμό 865/04, εισαγωγής αδασμοπλόγτου ελαιολάδου από Τρίτες χώρες, με την προϋπόθεση ότι το προϊόν που θα προκύψει, μετά από σχετική επεξεργασία και ανάμειξη με το εγχώριο, θα ακολουθήσει την πορεία της επανεξαγωγής.

Πληροφορίες του «Ελαιώνα» αναφέρουν ότι η σύσκεψη της 23ης Ιανουαρίου 2007, με τη συμμετοχή συνεταιριστών της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης και η απόφασή τους να προτείνουν τη μη εφαρμογή του καθεστώτος της ενεργητικής τελειοποίησης του ελαιολάδου στη χώρα μας ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου και βάζει σε σοβαρό κίνδυνο την ενότητα της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης, της οποίας διατελεί πρόεδρος, ο πρόεδρος της ΠΑΣΕΓΕΣ κ. Τζανέτος Καραμίχας.

Η αδειοδότηση για την εφαρμογή της ενεργητικής τελειοποίησης του κλάδου του ελαιολάδου στην περίπτωση του ελαιολάδου παρέχεται από τα υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομικών. Ταυτόχρονα, παρέχεται η δυνατότητα για τη ρύθμιση του θέματος με βάση το άρθρο 13 του κοινοτικού κανονισμού, από την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου και Ελιάς.

Η ιδέα για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος στη χώρα μας προέρχεται θεσμικά

Επανέρχεται από το παράθυρο η ενεργητική τελειοποίηση

Ένταση εκατομμυρίων ευρώ προκαλεί ρήγμα στη Διεπαγγελματική

της παγκόσμιας αγοράς. Ποιά είναι όμως τα σημεία που θα πρέπει να προσεχθούν:

α) Το ελληνικό ελαιόλαδο έχει καταφέρει να δημιουργήσει διεθνώς καλό όνομα, το οποίο θα πρέπει να περιφρουρηθεί ως κόρη οφθαλμού. Ίσως το γεγονός ότι το ελληνικό προϊόν πήγαινε για χρόνια, χύμα στην Ιταλία για να βελτιώσει τις υποβαθμισμένες ποιότητες του ξένου, εξασφαλίζει σήμερα στην ελληνική παραγωγή ένα μεγάλο προνόμιο.

β) Η εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου δεν είναι τόσο μεγάλη ώστε να ικανοποιήσει τη ζήτηση στις διεθνείς αγορές, χωρίς να οδηγήσει σε υποβάθμιση της ποιότητας και σε απαξίωση του καλού ονόματος. Οι 220 χιλ. τόνοι, που υπολογίζεται η εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου δεν αρκούν για την ανάπτυξη σοβαρής επεκτατικής πολιτικής παγκοσμίως.

γ) Οι τρόποι για να αυξηθεί η παραγωγή του ελαιολάδου είναι τρεις. Η συγκράτηση των χύμα εξαγωγών, η δραστηκή αύξηση των εισαγωγών πρωτογενούς ύλης και η σταδιακή αύξηση της πρωτογενούς εγχώριας παραγωγής.

Αυτό τον καιρό, κάποιοι βιάζονται και μάλιστα πολύ. Σίγουρα η Ελλάδα δεν μπορεί να

παγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου, μπορεί να δίνει μια διέξοδο σε όσους έχουν σήμερα τις υποδομές να επεξεργασθούν, να τυποποιήσουν και να εξάγουν μεγάλες ποσότητες. Δεν είναι όμως η προσφορότερη λύση για μια συστηματική, οργανωμένη και ασφαλή ανάπτυξη της συγκεκριμένης αγοράς.

Είναι σαφές ότι η αντιπαράθεση των τελευταίων μηνών αναφορικά με την εφαρμογή του ειδικού αυτού καθεστώτος στη χώρα μας, κρύβει οικονομικά συμφέροντα δεκάδων εκατ. ευρώ. Η συγκεκριμένη υπόθεση παραμένει ανοικτή, παρά την άδοξη κατάληξη των προσπαθειών του πρώτου γύρου, με τους συνεταιριστές του κλάδου να εναντιώνονται στην πρόταση ΕΣΒΙΤΕ και ΣΕΒΙΤΕΛ για αξιοποίηση των δυνατοτήτων του κοινοτικού κανονισμού.

Όλα δείχνουν ότι η θετική εισήγηση βιομηχάνων και μεταποιητών επανέρχεται δυναμικά, με τη μορφή επίσημου αιτήματος συγκεκριμένης ιδιωτικής επιχείρησης προς τις αρμόδιες αρχές. Πρόκειται μάλιστα για επιχειρηματία, ο οποίος κατά το παρελθόν συμμετείχε συχνά σε διαγωνισμούς αγοράς ελαιολάδου παρέμβασης και σε διαγωνισμούς για

από τις επαγγελματικές οργανώσεις των βιομηχάνων και τυποποιητών ελαιολάδου, από τον ΕΣΒΙΤΕ και το ΣΕΒΙΤΕΛ, παρά το γεγονός ότι στην τελευταία φάση συζήτησης του θέματος, η πρόταση χρεώθηκε στον πρόεδρο της Διεπαγγελματικής κ. Τζ. Καραμίχα.

Το σκεπτικό των βιομηχάνων και ιδιωτών που ασχολούνται με την τυποποίηση του προϊόντος είναι απλό. Το ελαιόλαδο που παράγεται στη χώρα μας μπορεί να είναι άριστης ποιότητας, δηλαδή extra παρθένο, ωστόσο με βάση τα πραγματικά στοιχεία, δεν υπερβαίνει συνολικά τους 220 χιλ.τόνους και αν απ' αυτό αφαιρεθεί το μισό της παραγωγής που εξάγεται χύμα, κυρίως στην Ιταλία, απομένει μια ελάχιστη παραγωγή, σε σχέση με τη ζήτηση.

Υποστηρίζεται ότι η εγχώρια και διεθνής αγορά θα μπορούσαν να απορροφήσουν άνετα από την Ελλάδα, ποσότητα της τάξεως των 300.000 τόνων, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει σταθερή διάθεση, όχι ανωτέρας ποιότητας και σίγουρα όχι extra παρθένο, το οποίο θα τυποποιείται σε κατάλληλες συσκευασίες μικρότερες του κιλού ακολουθώντας συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Σ' αυτό το υποθετικό σενάριο, ο επι πλεόν τζίρος υπολογίζεται πάνω από 500 εκατ. ευρώ και δεδομένου του μικρού αριθμού επιχειρήσεων που μπορούν να το υποστηρίξουν, τα οφέλη που θα προκύψουν κρίνονται κεφαλαιώδη. Βέβαια, προκύπτει ένα ζήτημα.

Η Ελλάδα κατάφερε να χτίσει ένα καλό όνομα σε σχέση με την ποιότητα και τώρα που η αγορά αναζητά και πληρώνει το extra παρθένο, «εμείς θα μπορούμε στη λογική του ραφινέ και του lampante»; Πρώτοι και καλύτεροι συντάσσονται με την άποψη οι αναπτυγμένες στον τομέα της τυποποίησης οργανώσεις παραγωγών της Κρήτης.

Η ανακοίνωση που εκδόθηκε μετά τη σύσκεψη της 23ης Ιανουαρίου, με την οποία γνωστοποιούσαν την άρνησή τους στο θέμα της ενεργητικής τελειοποίησης, μπορεί να χαρακτηρίζεται από κάποια αοριστία, είναι ωστόσο ενδεικτική των προθέσεων.

Στην σύσκεψη συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΕΑΣ Λακωνίας, Λέσβου, Ζακύνθου, Ιεράπετρας, Σπείας, Αργινίου, Αποκώρωνου, Πεζών, Μεσσηνίας, της Ελαιουργικής, της ΓΕΣΑΣΕ και της ΣΥΔΑΣΕ. Της σύσκεψης προήδρευσε ο υπεύθυνος, εκ μέρους του Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ, στον το-

μέα Ελαιολάδου, κ. Μ. Βουμβουλάκης.

Κατά την διάρκειά της, συζητήθηκαν αναλυτικά τα προβλήματα του τομέα, οι επιπτώσεις από την εφαρμογή της Ενεργητικής Τελειοποίησης και αποφασίστηκε ομόφωνα «η μη εφαρμογή του καθεστώτος στη χώρα μας».

Οι πληροφορίες του «Ελαιώνα» αναφέρουν ότι στα μέσα Δεκεμβρίου, η Γ.Σ. της Διεπαγγελματικής είχε δώσει σαφείς οδηγίες στον πρόεδρό της, κ. Καραμίχα, για την υιοθέτηση του σχετικού αιτήματος και την άσκηση επιρροής του προς τους συνεταιριστές-μέλη της ΠΑΣΕΓΕΣ, προκειμένου να κλείσει θε-

τικά το θέμα. Τα πράγματα εξελίχθηκαν όμως διαφορετικά.

Ο αντίθετος πόλος που δημιουργήθηκε μόλις έγινε γνωστή η πρόθεση βιομηχάνων και τυποποιητών, του οποίου ηγήθηκε ο πρόεδρος της Ελαιουργικής και της ΕΑΣ Ηρακλείου Μ. Γαβαλάς, έκοψε κάθε "γέφυρα" με την ιδέα της Διεπαγγελματικής Ελαιολάδου και οδήγησε στην απορριπτική απόφαση της 23ης Ιανουαρίου.

Τώρα, οι πληροφορίες του «Ελαιώνα» αναφέρουν ότι γνωστός μεγαλέμπορος και τυποποιητής ελαιολάδου, κινείται δραστήρια για την εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης των

αρμοδίων αρχών σχετικά με την εισαγωγή αδαμολόγητων ποσοτήτων υποβαθμισμένου ελαιολάδου από Τρίτες χώρες, στη βάση των ειδικών διατάξεων της ενεργητικής τελειοποίησης.

Τονίζεται μάλιστα ότι είναι η πρώτη φορά που κατατίθεται σχετικό αίτημα μετά την αλληλαγία του κοινοτικού κανονισμού για το ελαιόλαδο το 2004, συγκεντρώνει επομένως μεγάλες πιθανότητες το ενδεχόμενο ικανοποίησης, για πρώτη φορά, του αιτήματος από τις αρμόδιες αρχές.

Καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης ελαιολάδου

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1997/98 - 2006/07

ΕΤΟΣ	ΙΤΑΛΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
1997/98	55.002	23.985	225	0	151	79.363
1998/99	113.658	56.337	6.843	0	128	176.966
1999/00	55.664	12.225	1.362	0	1	69.252
2000/01	72.770	12.742	0	0	1	85.513
2001/02	24.814	1.227	0	12	0	26.053
2002/03	54.517	11.616	207	0	0	66.341
2003/04	133.302	36.352	1.387	0	0	171.041
2004/05	105.229	27.390	1.817	0	0	134.436
2005/06*	80.485	21.129	2.486	0	18	104.118
2006/07**	25.847	6.933	366	0	0	33.146

* Περίοδος 1.11.05-30.6.06/αλληλαγία χρονικών ορίων εμπορικής περιόδου

** Περίοδος 1.7.06 - 30.9.06

Η Pellenc σας προτείνει μια ολόκληρη γκάμα επαγγελματικών εργαλείων!

Επανάσταση στον κόσμο της ελιάς

Buggy

Ο Νο 1 στον κόσμο αυτοκινούμενος δονητής ελιάς.

AGROLINE A.B.E.E.

Θεσσαλονίκη: 8^ο χλμ. Θεσσαλονίκης - Αθηνών, Σίνδος, ΤΚ 574 00, Τηλ.: 2310 795018, Fax: 2310 569818
Ορεστιάδα: 1^ο χλμ. Ορεστιάδας - Διδυμοτείχου, ΤΚ 682 00, Τηλ.: 25520 81040, Fax: 22520 24398

Νέο
Γενιά λιθίου - τόντος

Olivium

για τη συγκομιδή ελαιών

- 100% συγκομιδή των ελιών
- Ποιότητα συγκομιδής
- Άνεση χρήσης
- Ταχύτητα συγκομιδής
- Σεβασμός στην ελιά

Βασικές καλλιεργητικές φροντίδες ενός **παραδοσιακού** ελαιώνα

Για την εγκατάσταση ενός παραδοσιακού ελαιώνα, δηλαδή 16 έως 50 δένδρων το στρέμμα έχουμε υπόψη μας τις οικολογικές απαιτήσεις του δένδρου της ελιάς.

Κατεργασία εδάφους: Χρειάζονται να έχουμε υπόψη μας α) η ελιά είναι επιπολαιόρριζο φυτό. Οι ρίζες, οι διακλαδώσεις και τα ριζίδια βρίσκονται κοντά στην επιφάνεια του εδάφους και μάλιστα είναι ξαπλωμένες κυκλικά στο δένδρο, τόσο ξαπλωμένες όσο απλωμένο είναι το φύλλωμα του δένδρου. β) το έδαφος είναι ένα οικοσύστημα στο οποίο διαβιεί τεράστιο πλήθος χλωρίδας και πανίδας, ιδιαίτερα βακτήρια μύκητες, πρωτόζωα, σκώληκες ακάρεα και έντομα. Η δράση όληων αυτών των οργανισμών 'αφραταίνει' το έδαφος και ελευθερώνει ανόργανα στοιχεία και ενώσεις που μπορούν να απορροφήσουν οι ρίζες των φυτών.

Έχοντας αυτά υπόψη, η οποία κατεργασία του εδάφους πρέπει να είναι ήπια, ώστε να μην καταστρέφεται το επιφανειακό ριζικό σύστημα της

ελιάς, να μην συμπιέζεται το έδαφος από την κίνηση των μηχανημάτων. Η προσθήκη χημικών λιπασμάτων να γίνεται σε ανεκτά όρια ώστε να μη διαταράσσεται η βιολογική ισορροπία.

Τελευταία επικρατεί η άποψη της μη κατεργασίας του εδάφους των ελαιώνων και η καταστροφή των ζιζανίων να γίνεται με χησοκοπτικό μηχανήμα. Η κομμένη χλόη αφήνεται επί τόπου, σαπίζει και εμπλουτίζει το έδαφος με οργανική ουσία.

Λίπανση

Η ελιά έχει ανάγκη κυρίως από κάλιο και φωσφόρο. Το άζωτο πρέπει να προστίθεται με φειδώ και καλό είναι να δίδεται κυρίως με χωνεμένη κοπριά και γενικά με οργανική λίπανση. Για ένα σωστό λιπαντικό πρόγραμμα θα πρέπει να γίνεται ανάλυση του εδάφους και φυλλοδιαγνωστική, ώστε να μην γίνεται σπατάλη χρημάτων και μεγάλη διαταραχή του εδαφικού οικοσυστήματος.

Κλάδεμα

Μέλημα του κλαδευτή είναι η κόμη να διαμορφώνεται, ώστε να φωτίζεται επαρκώς από τον ήλιο και ο αέρας να κυκλοφορεί άνετα. Επειδή στα πυκνά μέρη του φυλλώματος δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης εκθρών και ασθενειών αφαιρούμε τα κατακόρυφα ζωηρά κλαδιά. Φροντίζουμε να μην αφαιρούμε τους βλαστούς του περασμένου χρόνου, επειδή η ελιά καρποφορεί στους βλαστούς δύο χρόνων.

Συλλογή του ελαιοκάρπου

Η εποχή συλλογής εξαρτάται από την ποιότητα και την περιοχή. Το ράβδισμα των κλαδιών για τη συλλογή του ελαιοκάρπου είναι πολύ καταστρεπτικό επειδή δημιουργεί πληγές που επιτρέπουν την είσοδο των παθογόνων και καταστρέφει την διετή βλάστηση και έτσι μειώνεται η επόμενη καρποφορία. Πρέπει να προτιμώνται σύγχρονα μηχανήματα συλλογής που δεν πληγώνουν το δένδρο.

Μοντέρνες εκμεταλλεύσεις

Τα τελευταία χρόνια εγκαθίστανται σύγχρονοι εμπορικοί ελαιώνες, με κύριο μέλημα τη μείωση του κόστους παραγωγής και την παραγωγή προϊόντων ποιότητας. Η εγκατάσταση των νέων ελαιώνων πρέπει να γίνεται με κριτήριο τις απαιτήσεις της ελιάς και το σχεδιασμό του ελαιώνα με πρόνοια την ευκολία των καλλιεργητικών εργασιών, της αντιμετώπισης των εκθρών και ασθενειών και της συλλογής του ελαιοκάρπου.

Οικολογικές απαιτήσεις της ελιάς

Προτιμώνται για την εγκατάσταση των νέων ελαιώνων αγροί όπου καλλιεργούνταν σιτηρά επειδή, στους αγρούς αυτούς, θα απομυιάζουν παθογόνα του ριζικού συστήματος της ελιάς, όπως το βερτισίλλιο.

Στη χώρα μας δεν παράγονται ακόμη πιστοποιημένα δενδρύλλια ελιάς. Ο ελαιοκαλλιεργητής θα πρέπει να αγοράσει τα απαιτούμενα δενδρύλλια ελιάς από φυτώριο της

εμπιστοσύνης του και κυρίως από εκείνα που έχουν άδεια φυτωριακής επιχείρησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η ελιά είναι από τα λίγα σπυροφόρα δένδρα που διατηρεί την ικανότητα των άγριων προγόνων της να φιλοξενεί στο ριζικό της σύστημα μυκορριζικούς μύκητες. Οι μύκητες αυτοί συμβιώνουν με το δένδρο απορροφώντας από το έδαφος για λογαριασμό της ελιάς νερό με ανόργανα θρεπτικά συστατικά σε α-

νταπόδοση χυμών με υδατάνθρακες που προσφέρει η ελιά στο μύκητα. Όσο πιο ανεπτυγμένο είναι το συμβίωτο μυκορριζικό σύστημα, τόσο πιο πολύ αυξάνεται η παραγωγικότητα του ελαιόδενδρου. Στην Ισπανία ορισμένα φυτώρια προμηθεύουν δενδρύλλια ελιάς εμβολιασμένα με κατάλληλους μυκορριζικούς μύκητες.

Εγκατάσταση του ελαιώνα

Στους παραδοσιακούς ελαιώνες, ο αριθμός των ελαιοδένδρων είναι περίπου 16 με 20 δένδρα μεγάλης ανάπτυξης. Υπάρχουν περιπτώσεις με πολύ περισσότερα δένδρα, αλλά με πολύ μεγάλο ύψος. Οι ελαιώνες αυτοί δημιουργήθηκαν σύμφωνα με τις πρακτικές και τεχνικές του παρελθόντος, όπου τα εργατικά χέρια στην ύπαιθρο ήταν άφθονα και φθηνά.

Για δημιουργία σύγχρονων ελαιώνων φυτεύονται 80 έως και 240 δενδρύλλια στο στρέμμα, ανάλογα την ζωρότητα της

ποικιλίας, σε σειρές παράλληλες με τη φορά του ανέμου για τον άριστο αερισμό του φυλλώματος.

Υπάρχουν διάφορα συστήματα σύγχρονων ελαιώνων. Σε ένα από αυτά, στις σειρές φύτευσης, τα ελαιόδένδρα με κατάλληλο κλάδεμα σχηματίζουν ένα «τοιχο» πλάτους το πολύ ενός μέτρου που αρχίζει από πολύ χαμηλά και φθάνει σε ύψος γύρω στα 3 με 4 μέτρα. Έτσι η καταπολέμηση των εχθρών και ασθενειών είναι άνετη και αποτελεσματική.

Η κατεργασία του εδάφους γίνεται όσο το δυνατόν ήπια, ώστε να μην καταστρέφεται η δομή του εδάφους. Η κοπή των ζιζανίων με χλοοκοπτικό μηχανήμα και η εγκατάλειψη της χλόης να σαπίσει επί τόπου είναι συνήθης πρακτική. Η άρδευση εφαρμόζεται με μέτρο, με σύστημα σωλήνων στάγδην άρδευσης.

Η αντιμετώπιση του δάκου γίνεται με μεθόδους μαζικής παγίδευσης. Η συλλογή του ελαιοκάρπου γίνεται με μηχανικά μέσα και διευκολύνεται τα μέγιστα από τη μορφή της κόμης των δένδρων.

Τέλος ένας ψεκασμός με χαλκούχα σκευάσματα πριν το πρώτο παγετό ώστε να σκληρωθεί τα δένδρα και να προστατευτούν από προσβολές βακτηριδίων στις πληγές που δημιουργεί ο παγετός.

Περιοχές	Αριθμός δένδρων	Ποσοστό
Πελοπόννησος	46.800.000	30,6%
Κρήτη	33.400.000	21,9%
Στερεά + Εύβοια	26.300.000	17,2%
Νήσοι Αιγαίου	17.300.000	11,3%
Μακεδονία	10.000.000	6,5%
Ιόνια νήσοι	7.600.000	5,0%
Θεσσαλία	7.300.000	4,8%
Ήπειρος	3.540.000	2,3%
Θράκη	560.000	0,4%
Σύνολο	152.800.000	100,0%

Παρατήρηση: Η Λέσβος μόνη της με 10.700.000 δένδρα έχει το 61,9% ελαιοδένδρων των νήσων Αιγαίου και η Χαλκιδική μόνη με 5.500.000 δένδρα το 55% της Μακεδονίας.

Ελαιώνες	Αριθμός δένδρων	Ποσοστό
Πεδινοί	60.700.000	39,7%
Ημιορεινοί	56.600.000	37,0%
Ορεινοί	35.500.000	23,3%
Σύνολο	152.800.000	100,0%

Ανατομία του ελληνικού ελαιώνα

Συνεχείς ελαιώνες	
Στρέμματα	7.813.000
Αριθμός δένδρων	131.970.000
Διάσπαρτα δένδρα (αριθμός)	20.830.000
Συνολικός αριθμός δένδρων	152.800.000
Παραγωγή ελαίου (τόνοι)	426.000
Βρώσιμες ελιές (τόνοι)	216.000

NEO ΠΡΟΪΟΝ

TETRASTOP®

Νέο φυτοπροστατευτικό προϊόν για την αντιμετώπιση του τετρανύχου.

NovAgrica

Biological Products & Solutions

Εμπειρία 30 χρόνων στην παρακολούθηση και διαχείριση πληθυσμών επιβλαβών εντόμων.

Εξειδικευμένες λύσεις για την παρακολούθηση εντόμων με υψηλής ποιότητας προσελκυστικά (φερομόνες) και παγίδες

Η NOVAGRICA Hellas δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής βιολογικών προϊόντων για προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης καλλιεργειών και φυτοπροστασίας. Επιπλέον προσφέρει τεχνογνωσία και αναπτύσσει προϊόντα για εξειδικευμένες απαιτήσεις σύμφωνα με τους κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και τα Πρότυπα Πολλαπλής Συμμόρφωσης για Πιστοποίηση Προϊόντων.

NOVAGRICA Hellas A.E. Γραβιάς 10-12, 106 78 Αθήνα (τηλ. 210 3306490 fax 210 3306490)

www.novagrica.com info@novagrica.com

**Του Φάνη
Παπανικολόπουλου
Γεωπόνου - Τεχνικού
Συμβούλου της εταιρείας
Geolivo AE**

Παραδοσιακά, σε όλες τις χώρες της Μεσογείου οι ελιές καλλιιεργούνταν σε χωράφια, που συνήθως δεν ήταν κατάλληλα για άηλες, περισσότερο αποδοτικές καλλιέργειες. Η ελιά μπορούσε να εκμεταλλεύεται εδάφη με μεγάλες κλίσεις, χωρίς δυνατότητα άρδευσης και με πολύ φτωχό έδαφος. Άλλωστε, στην Ελλάδα το 90% των ελαιώνων είναι ξερικοί.

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 πολλοί ερευνητές άρχισαν να χρησιμοποιούν συστήματα άρδευσης. Παράλληλα, ιδιαίτερα στην

στοις παραγωγής. Όλες οι λοιπές εργασίες όπως κλάδεμα, ψεκασμοί κλπ σε μεγάλα δένδρα γίνονται δυσκολότερα, απαιτούν σημαντικό χρόνο χειρωνακτικής εργασίας και επηρεάζουν οικονομικά τον παραγωγό.

Πολύ Πυκνή Γραμμική Φύτευση

Οι ενδογενείς αδυναμίες και τα προβλήματα που υπήρχαν στα προηγούμενα συστήματα οδήγησε στο σύστημα της πολύ πυκνής φύτευσης. Η πρώτη δοκιμή έγινε από τεχνικούς της Agromillora Catalana με κομμένα κλα-

κής φύτευσης εννοούμε ένα σχεδόν πλήρως μηχανοποιημένο σύστημα, που εφαρμόζεται σε όλο τον παραγωγικό κύκλο του δέντρου της ελιάς και μάλιστα στο πιο σημαντικό του σημείο, τη φάση της συγκομιδής. Σήμερα οι 3 ποικιλίες που έχει αποδειχθεί ότι μπορούν να προσαρμοστούν καλύτερα στο σύστημα είναι οι Ισπανικές ArHequina και ArHosana και ένας κλώνος της Ελληνικής Κορωνέικης (I-38).

Πυκνότητα φύτευσης

Για την επιλογή της κατάλληλης πυκνότη-

Το σύστημα πολύ **πυκνής** γραμμικής **φύτευσης** της ελιάς

Ισπανία και στην Ιταλία, άρχισαν να πυκνώνουν τις αποστάσεις φύτευσης, έτσι ώστε να αυξηθεί το ποσοστό της φυτοκάλυψης για να μπει ταχύτερα σε πλήρη καρποφορία ο ελαιώνας, πετυχαίνοντας μεγαλύτερες αποδόσεις νωρίτερα.

Έτσι οδηγηθήκαμε στα πρώτα συστήματα πυκνής φύτευσης, τα οποία έδιναν πυκνότητες από από 40-80 δένδρα/στρέμμα. Καθώς οι αποστάσεις πυκνωναν και οι περισσότεροι καλλιεργητές εξακολουθούσαν να διαμορφώνουν τα δένδρα με το παλιό σύστημα, άρχισε να αναπτύσσεται το μονοκωνικό σύστημα σχηματισμού με κεντρικό άξονα.

Με τη χρήση λοιπόν της άρδευσης, το κατάλληλο σχήμα διαμόρφωσης και την αύξηση της πυκνότητας φύτευσης, επιτεύχθηκαν αποδόσεις διπλάσιες ή και τριπλάσιες σε σχέση με τους παραδοσιακούς ελαιώνες. Σε τέτοιου τύπου ελαιώνες μπορούν να προσαρμοζονται διάφορες ποικιλίες, ενώ μετά από 8-10 χρόνια τα δένδρα μπορεί να φθάσουν στο μέγιστο της παραγωγής τους.

Πα' όλα αυτά και το νέο σύστημα παρουσίαζε σημαντικά προβλήματα. Ο ελαιώνας έφθανε σε πλήρη παραγωγή μετά από 8-10 χρόνια, γεγονός που καθυστερούσε την απόσβεση της επένδυσης. Το κόστος συγκομιδής ακόμα και με τους δονητές είναι υψηλό και σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνά το 50% του κό-

διά ελιάς, πάνω από τα οποία πέρασε η μηχανή συλλογής. Το αποτέλεσμα έπεισε ότι η δημιουργία ελαιώνων σχηματισμένων με τρόπο που να επιτρέπει τη συλλογή με τις μηχανές θα μπορούσε να δημιουργήσει μια πραγματική επανάσταση στην καλλιέργεια της ελιάς.

Αμέσως μετά άρχισε η αναζήτηση τρόπων σχηματισμού των δένδρων, αλλά και ποικιλιών, που είχαν τα απαραίτητα χαρακτηριστικά για να προσαρμοστούν σε αυτό το σύστημα. Πρωτοπόροι στην ανάπτυξη του ήταν η εταιρία Agromillora Catalana σε συνεργασία με το Ινστιτούτο I.R.T.A.

Με τον όρο σύστημα πολύ πυκνής γραμμι-

τας φύτευσης θα πρέπει να τεθούν ορισμένοι στόχοι. Η ιδανική πυκνότητα θα πρέπει να εξασφαλίζει γρήγορη απόσβεση της επένδυσης, να διατηρεί τον ελαιώνα παραγωγικό για χρόνια, να βοηθά στην αποτελεσματικότερη συλλογή και να διευκολύνει το κλάδεμα.

Η φύτευση μπορεί να γίνει με διάφορες πυκνότητες. Οι περισσότερο χρησιμοποιούμενες σήμερα είναι 4x1,5m/166 φυτά/στρέμμα ή 3,75x1,35m/197 φυτά/στρέμμα.

Καθώς αυξάνεται η πυκνότητα και μέχρι τα 250 περίπου δένδρα/στρέμμα αυξάνεται γραμμικά και η παραγωγή, χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του καρπού. Τα κριτήρια με βάση τα οποία θα καθορίσουμε την ενδειγι-

μένη πυκνότητα φύτευσης είναι μεταξύ άηλων, η σύσταση, το προφίλ του εδάφους και η παρουσία ή όχι πιθανόν μόνιμα υγρού εδάφους κάτω από τα 60-70εκ. βαθούς, το μικροκλίμα της περιοχής, το διαθέσιμο νερό, η επιλεχθείσα ποικιλία και η εμπειρία του καλλιεργητή αλλιώς και των επιβλεπόντων τεχνικών του συμβούλων.

Προσανατολισμός

Είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν στον σχεδιασμό ενός νέου ελαιώνα. Στις πρώτες φυτεύσεις που δεν δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στον προσανατολισμό, υπήρξαν προβλήματα, εξαιτίας της άνισης κατανομής του φωτός και στις δυο πλευρές της γραμμής φύτευσης. Παρατηρήθηκαν έντονες προσβολές από ασθένειες του φυλλώματος στη βορεινή πλευρά της.

Ο ιδανικός προσανατολισμός είναι αυτός που διατάσσει τις γραμμές φύτευσης από Βορρά προς Νότο. Το μήκος των γραμμών θα πρέπει να περιορίζεται στα 200 περίπου μέτρα. Εφόσον το χωράφι έχει μεγαλύτερο μήκος, θα αφήνεται διάδρομος πλάτους 6-7 μέτρων, έτσι ώστε να αδειάζει η μηχανή. Η μέγιστη κλίση του χωραφιού δεν πρέπει να ξεπερνά το 15%.

Πρώτη ανάπτυξη των δέντρων

Τα νεαρά δένδρα θα πρέπει να αναπτυχθούν σε μονοκωνικό σχήμα, με κεντρικό άξονα. Στηρίζουμε τα φυτά σε ευθύ πάσσαλο, από μπαμπού μήκους 1,80-2,10m. Για τη διευκόλυνση της λειτουργίας της μηχανής συλλογής, τα φυτά πρέπει να είναι κάθετα και στην ευθεία. Γι' αυτό απαιτείται στήριξη των ίδιων των μπαμπού, με την κατασκευή συστήματος υποστήριξης με μονό σύρμα σε ύψος 1,10-1,20m και τοποθέτηση συνήθως μεταλλικών πασσάλων κάθε 12-15m. Μετά το τρίτο έτος, το σύστημα στήριξης μπορεί να αφαιρεθεί και να χρησιμοποιηθεί για κάποια νέα φύτευση.

Ταυτόχρονα, εφαρμόζουμε προληπτικούς ψεκασμούς, ιδιαίτερα τον Απρίλιο-Ιούνιο, που ευνοούνται οι προσβολές από το έντομο *Margaronia unionalis*, για να προστατεύσουμε την νέα βλάστηση. Κατά τη στιγμή της φύτευσης, το αρδευτικό σύστημα θα πρέπει να είναι τοποθετημένο και το νερό διαθέσιμο από την πρώτη στιγμή. Οι πρώτοι 18-24 μήνες είναι κρίσιμοι για την σωστή ανάπτυξη των δένδρων. Την χρονιά που αναμένουμε την πρώτη συγκομιδή, αφαιρούμε τους κατώτερους βλαστούς ύψους 50-70 εκ., για να διευκολύνουμε την λειτουργία της μηχανής συλλογής.

Διαχείριση του ενήλικου ελαιώνα

Ήδη μετά την συμπλήρωση του 2ου έτους της ζωής του ελαιώνα αρχίζουμε να διαφοροποιούμε την τεχνική της καλλιέργειας, με σκοπό την επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στη

Εξέλιξη της παραγωγής σε λίabi για 4 χρόνια σε διάφορες πυκνότητες φύτευσης.

Πυκνότητα (δένδρα/Στρ)	Έτος				
	Τρίτο	Τέταρτο	Πέμπτο	Έκτο	Μ.Ο ετών 3-6
78	88,4	59,3	120,4	131	99,8
91	101	73,9	149	149	120
95	119	99,0	181	153	138
114	136	107	184	181	152
120	119	121	206	154	150
148	154	137	205	191	172
156	144	180	213	187	181
200	165	215	237	192	202
225	156	189	248	241	208
258	199	243	266	251	240.

(Πηγή: Fruticultura Profesional. Oct.2006)

βλάστηση και την καρποφορία.

Οικονομικά στοιχεία

Το κόστος εγκατάστασης ενός νέου ελαιώνα με το σύστημα πυκνής φύτευσης υπολογίζεται κατά προσέγγιση στα 700-750 ευρώ/στρέμμα. Σ' αυτό συμπεριλαμβάνονται το σύστημα στήριξης, τα μπαμπού, το πιστοποιημένο φυτικό υλικό, το σύστημα άρδευσης και τα εργατικά φύτευσης.

Η διάρκεια ζωής του ελαιώνα

Τα φυτά, που χρησιμοποιούνται στο σύστημα πυκνής φύτευσης, είναι αιωνόβια, και παραμένουν παραγωγικά στο ίδιο σύστημα για πολλά χρόνια. Υπολογίζεται παράλληλα ότι κάποια στιγμή τα φυτά θα χάσουν την παραγωγικότητά τους, λόγω της συσσώρευσης ξύλου και για τον ίδιο λόγο θα δυσκολέψει και η διαδικασία της μηχανικής συλλογής.

Η ποιότητα του λαδιού

Οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται στο σύστημα πυκνής φύτευσης είναι η ArHagina και η Κορωνέικη, που χαίρουν μεγάλης εκτίμησης σε Ισπανία και Ελλάδα αντίστοιχα. Η ArHossana ήταν μια όξινη ποικιλία στην Ισπανία, της οποίας όμως η ποιότητα του λαδιού είναι πολύ καλή.

Μια καλή εναλλακτική

Τα τελευταία χρόνια, η κατανάλωση ελαιολάδου και η παραγωγή του, ιδιαίτερα σε λιγότερο παραδοσιακές ελαιοπαραγωγές χώρες με κόστος εργασίας ακόμη και 1/10 σε σχέση με τις χώρες -παραγωγούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνεται παγκόσμια.

Η παραγωγή λαδιού όπως γίνεται σήμερα είναι μια πολύ δύσκολη και ελάχιστα ανταγωνιστική διαδικασία. Ο κόσμος της παραγωγής γύρω μας αλληλάζει, καθώς παραδοσιακές δυνάμεις του το-

μέα πιθανόν να χάσουν την δύναμη τους.

Πάνω από 400.000 στρέμματα ελαιώνων σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν ήδη εγκατασταθεί με το σύστημα αυτό. Μεγάλοι στρατηγικοί παίκτες στην αγορά ελαιολάδου ετοιμάζονται να μπουν στην παραγωγή. Πολλά θα μπορούσαν και πρέπει να γίνουν. Το σύστημα πολύ πυκνής φύτευσης αποτελεί μια αξιόπιστη εναλλακτική, μια χρονική στιγμή που τα αδιέξοδα της ελληνικής γεωργίας οδηγούν τα καλύτερα χωράφια μας στην εγκατάλειψη.

STOFER

φυσικό οργανικό λίπασμα με βάση την κοπριά ορνίθων χωρίς χημικές προσμίξεις

ΑΦΟΙ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ ΕΠΕ

N Αρτάκη Εύβοιας - 346 00
Τηλ.: 22210 42169 - 43184
Fax : 22210 44430
grstef@otenet.gr

- Βελτιώνει τα εδάφη
- Συμβάλει στην παραγωγή υγιεινών τροφών
- Εξασφαλίζει την ποιότητα των προϊόντων

ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	60 - 70 %
ΑΖΩΤΟ (N)	3.0 - 5.0 %
ΦΩΣΦΟΡΟΣ (P2O5)	3.0 - 5.0 %
ΚΑΛΙΟ (K2O)	3.0 - 4.0 %
ΑΣΒΕΣΤΙΟ (CaO)	3.0 - 4.0 %
ΜΑΓΝΗΣΙΟ (Mg)	0.9 %
ΣΙΔΗΡΟΣ (Fe)	0.5 %
ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ (Zn)	0.05 %
ΜΑΓΓΑΝΙΟ (Mn)	0.07 %
ΒΟΡΙΟ (B)	0.009 %
ΧΑΛΚΟΣ (Cu)	0.006 %
pH	7.0
ΥΔΑΤΟΪΚΑΝΟΤΗΤΑ	200.0 %
ΥΓΡΑΣΙΑ	15.0 - 25.0 %

Πλήρως κομποστοποιημένο και απολυμασμένο οργανικό κατάλληλο για βιολογικές καλλιέργειες

Διατείθεται σε συσκευασίες των 25 kg και ως χύμα σε πολύ χαμηλές τιμές

Συμβίωση πολύτιμου μανιταριού **τρούφα** με το ελαιόδενδρο

Ο εμβολιασμός του μύκητα της τρούφας *TuHer aestivum* στο ριζικό σύστημα της κορωνέικης ελιάς μπορεί να δώσει σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη της βιολογικής καλλιέργειας, με παράλληλη βελτίωση της παραγωγικότητας της ελιάς και παραγωγής τρούφας, που θα προσφέρει σχετικά μεγάλο εισόδημα στον ελαιοκαλλιεργητή.

Η συμβίωση μανιταριών στα δασικά είδη των δένδρων είναι σχεδόν υποχρεωτική, καθότι χωρίς την ύπαρξη του σχετικού ή σχετικών μυκορριζικών, όπως λέγονται μανιταριών, η ανάπτυξη και επιβίωση δασικών δένδρων είναι αδύνατη. Αυτό έγινε κατανοητό όταν Ολλανδοί άποικοι στη Ν.Αφρική προσπάθησαν, χωρίς επιτυχία, με σπόρους να αναπτύξουν δασικά ευρωπαϊκά είδη. Όταν όμως τα ίδια δασικά είδη μετεφέρθηκαν ως νεαρά δενδρύλλια με κώμα, τα δένδρα ευδοκίμησαν άριστα. Έτσι ανακάλυψαν το φαινόμενο της συμβίωσης μανιταριών με τα δένδρα.

Οι συμβιώσιμοι μύκητες συνδεόμενοι με το ριζικό σύστημα των φυτών απορροφούν κυρίως υδατάνθρακες, που έχουν συνθέσει τα φύλλα των φυτών και σε αντάλλαγμα προσφέρουν νερό με θρεπτικά άλατα, που έχουν απορροφήσει με τις υφές τους από το έδαφος και κάποιους μεταβολίτες τελείως απαραίτητους για την επιβίωση ορισμένων δασικών ειδών. Το ίδιο ακριβώς κάνουν και οι ρίζες των δένδρων. Τελικά οι μυκορριζές είναι η επέκταση και όχι μόνο, του ριζικού συστήματος των φυτών. Γι' αυτό τα δασικά δένδρα γίνονται θεόρατα, χωρίς καμμία καλλιέργεια και προσθήκη λιπασμάτων.

βιολογική καλλιέργεια

Η ελιά προτιμά περιοχές με καλή ηλιοφάνεια ακόμα από το Φεβρουάριο, με ήπιο χειμώνα (θερμοκρασίες όχι κάτω των -4°C) και σχετικά ξηρό καλοκαίρι με θερμοκρασίες όμως όχι άνω των 40°C .

Αν και το χειμώνα χρειάζεται χαμηλές θερμοκρασίες (τουλάχιστον 10 εβδομάδες κάτω από 12°C) για το σχηματισμό (διαφοροποίηση) των ανθοφόρων οφθαλμών της, ζημιώνεται όταν οι θερμοκρασίες πέσουν κάτω από -7°C (ή από -12°C , αν η πτώση είναι σταδιακή). Δεν είναι λίγες οι χρονιές με βαρύ χειμώνα, που έχουμε ζημιές στα δένδρα, ιδιαίτερα στη βόρειο Ελλάδα. Ανθίζει το Μάιο οπότε για τις περισσότερες περιοχές δεν έχουμε κίνδυνο παγετών. Εκείνη τη περίοδο προτιμά θερμοκρασίες άνω των 10°C .

Προτιμά πηλαγίες πόρων νότιας έκθεσης και παράλιες περιοχές. Η επάρκεια σε Βόριο και σε Κάλιο βοηθά την αντοχή στο κρύο. Επίσης ψεκασμός με χαλκούχα σκευάσματα πριν το πρώτο παγετό σκληραγωγεί τα δένδρα και στη συνέχεια προστατεύει από προσβολές βακτηρι-

δίων στις πηλγές που δημιουργεί ο παγετός.

Αν και προτιμά βαθιά, στραγγερά, αμμοπηλώδη, γόνιμα εδάφη με επάρκεια υγρασίας, μπορεί να αναπτυχθεί και σε φτωχά-άγονα, χαλικώδη ή πετρώδη, ασβεστώδη και ξηρά εδάφη, αλλά εκεί έχει μικρότερη απόδοση σε καρπό και μπορεί να καρποφορεί κάθε 2-4 χρόνια.

Επομένως, γόνιμα ή μετρίως γόνιμα εδάφη, αρδευόμενα αλλά στραγγερά, με pH 7,5-8, που ευνοούν την ανάπτυξη των υπόγειων καρποφοριών της τρούφας, επιτρέπουν παράλληλα και την ευδοκίμηση της ελιάς.

Στη περίπτωση της ελιάς είναι αρκετά διαδεδομένη η βιολογική διαχείριση της καλλιέργειας της και υπάρχει επαρκής σχετική εμπειρία. Τι ιδανικότερο λοιπόν παρά να χρησιμοποιηθούν δενδρύλλια ελιάς με το μύκητα της τρούφας στις ρίζες τους για βιολογική καλλιέργεια, χωρίς χρήση αζωτούχων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

Μάλιστα σε εδάφη, όπου καλλιεργούνταν σιτηρά, η εγκατάσταση δενδρωδών καλλιέργειών και μάλιστα με τρούφα, προβλέπεται να είναι επιτυχής, αφού αναμένεται ότι είναι απαλλαγμένα παθογόνων (όπως το βερτισιλίιο ή το φουζάριο) και ανταγωνιστών μυκήτων.

Ως προς το έδαφος εύκολα μπορεί να γίνει εμπλουτισμός και συντήρηση της οργανικής ουσίας του με κατάλληλη διαχείριση εδάφους και ζιζανίων με προσθήκη καλά χωνευμένης κοπριάς, με χορτοκοπή και ενσωμάτωση των ζιζανίων (χιλωρά λίπανση) και με συγκαλλιέργεια με χορτοδοτικά φυτά.

Στα πλαίσια της βιολογικής καλλιέργειας, για την αποτροπή και αντιμετώπιση των ασθeneιών πρέπει για καλό αερισμό και ψεκασμό του φυλλώματος, η φύτευση των σειρών των δένδρων να γίνεται παράλληλα με τη φορά του επικρατέστερου ανέμου και να κάνουν με καλό κλίμα, όχι με βροχερό καιρό.

Συγκαλλιέργεια ελιάς - τρούφας

Η "συγκαλλιέργεια" της ελιάς με την τρούφα πρέπει να είναι οπωσδήποτε βιολογική. Η προσθήκη αζωτούχων λιπασμάτων και η χρή-

ση μυκητοκτόνων μπορεί να έχει ολέθρια επίπτωση στη τρούφα.

Η φύτευση των δενδρυλλίων πρέπει να γίνεται παράλληλα με τη φορά των επικρατούντων ανέμων στην περιοχή. Ακόμη το κλίμα των ελαιοδένδρων πρέπει να εξασφαλίζει επαρκές φως και αερισμό του εσωτερικού του δένδρου. Ο επαρκής αερισμός συμβάλλει σημαντικά στην αποτροπή εγκατάστασης των παθογόνων στα φυλλώματα και τους καρπούς.

Οι ψεκασμοί με χαλκούχα σκευάσματα, όπως βορδιγάλιος ποττός την άνοιξη μετά την έναρξη της νέας βλαστικής περιόδου, ιδιαίτερα μετά από βροχή και το φθινόπωρο πριν την έναρξη παρατεταμένων βροχοπτώσεων, είναι απαραίτητοι για αντιμετώπιση του κυκλοκόνιου και των βακτηριώσεων. Κατά τους ψεκασμούς πρέπει το ψεκαστικό υγρό να μη στάζει, απορρέει και ρυπαίνει το έδαφος και προκαλεί ζημιά στην τρούφα, αλλά ο ψεκαστικός όγκος να εξασφαλίζει καλή κάλυψη του φυλλώματος μέχρι πριν την απορροή του και όχι μέχρι απορροής.

Η ποικιλία Κορωνέικη είναι από τις περισσότερο ανθεκτικές στο κυκλοκόνιο και την αδρομύκωση (βερτισιλίωση). Ακόμη πρέπει να αποφεύγεται ο τραυματισμός των κορμών, των κλαδιών και των ριζών από μηχανήματα και να προτιμάται η χρήση συστημάτων εντοπισμένης άρδευσης.

Από τους εχθρούς της ελιάς, ο πυρηνοτρήτης αντιμετωπίζεται με ψεκασμούς σκευασμάτων του εντομοπαθογόνου Βακίλλου της Θουριγγίας κατά την έναρξη της άνθισης.

Ο δάκος αντιμετωπίζεται με τη μέθοδο της μαζικής παγίδευσης. Πολύ αποτελεσματικές παγίδες θεωρούνται οι παγίδες ECO-TRAP της Βιορύθ Α.Ε. (τηλ. 22950-45100). Οι ρυγίτες αντιμετωπίζονται με σκονίσματα με θειάφι και στάχτη τη περίοδο Μαΐου-Ιουνίου και τα ακάρεα με ψεκασμούς βρέξιμου θείου τον Απρίλιο και τον Ιούνιο. Έτσι προστατεύονται και τα ωφέλιμα έντομα, που διατηρούν σε χαμηλά επίπεδα το πληθυσμό βλαβερών όπως το λεκάνιο, η βαμβακάδα κ.α.

ΤΕ

Ο Πόλεμος της Δακοκτονίας Πληνική αντι-δακική εκστρατεία

11

Κύριος εχθρός της ελιάς είναι ο δάκος. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης εδω και αρκετές δεκαετίες βρίσκεται σε διαρκή «πόλεμο» εναντίον του. Παλαιότερα η δακοκτονία γινόταν με τη δολωματική μέθοδο *Orlese*. Στη συνέχεια, με την παρασκευή οργανοφωσφορικών εντομοκτόνων, προχώρησαν σε ψεκασμούς καλύψεως διασπείροντας τεράστιες ποσότητες παραθείου. Τελικά, μέχρι σήμερα, η κρατική δακοκτονία διεξάγεται με δολωματικούς ψεκασμούς από εδάφους, κατόπιν τοπικών διαγωνισμών.

Η μορφή αυτή της δακοκτονίας διενεργείται κάθε χρόνο σε 102.000.000 ελαιόδενδρα επί συνόλου 130.000.000 ελαιόδένδρων της χώρας. Το συνολικό κόστος της ανέρχεται σε 32.000.000 ευρώ από τα οποία 7,5 εκατ. ευρώ προέρχονται από το ανταποδοτικό τέλος δακοκτονίας, που πληρώνουν οι ελαιοπαραγωγοί, 8 εκατ. ευρώ είναι η σχετική επιδότηση από την Ε.Ε. και τα υπόλοιπα 16,5 εκατ. ευρώ καταβάλλονται από κρατικές πιστώσεις, σύμφωνα με στοιχεία του 2005.

Με τους ψεκασμούς αυτούς διασπείρονται στον ελληνικό ελαιώνα περίπου 15.000 τόνοι εντομοκτόνου δραστηκής ουσίας 0,3%. Στην πράξη η εργασία είναι πλημμελής, με αποτέλεσμα πολλοί ελαιοπαραγωγοί να προστρέχουν σε συμπληρωματικούς ψεκασμούς καλύψεως με διασπορά επί πλέον σημαντικών ποσοτήτων εντομοκτόνων στο περιβάλλον.

Φαίνεται ότι η κρατική δακοκτονία έκλεισε τον κύκλο της. Ο εκσυγχρονισμός της δακοκτονίας απαιτεί μέθοδο μηδενικής διασποράς εντομοκτόνων στο περιβάλλον. Η δακοκτονία οφείλει πλέον να είναι υπόθεση των ελαιοπαραγωγών και των συνεταιρισμών τους.

Σύμφωνα με έρευνες, στο εξωτερικό και στην Ελλάδα, καλύτερη μέθοδος είναι η μαζική σύλληψη των ενήλικων ιπτάμενων δάκων. Στα πλαι-

σια αυτής, έχουν κατασκευασθεί διάφορες παγίδες σύλληψης των δάκων, χρησιμοποιώντας ελκυστικά τροφής.

Σήμερα, η απαραίτητη παγίδα για την εφαρμογή της μεθόδου μαζικής παγίδευσης παράγεται σε βιομηχανική κλίμακα από την εταιρία ΒΙΟΡΥΛ Α.Ε. (τηλ. 22950-45100) και διατίθεται στα καταστήματα γεωργικών εφοδίων.

Εφαρμογή

Η μέθοδος εφαρμόζεται σε ποικιλίες ελιάς για παραγωγή ελαιολάδου, με στόχο την προληπτική καταπολέμηση με μαζική παγίδευση των ενήλικων ιπτάμενων δάκων σε ειδικές παγίδες με φερομόνη τύπου ECO-TRAP.

Η παγίδα προσελκύει τον δάκο, ο οποίος θανατώνεται με ειδικό εντομοκτόνο επαφής. Οι παγίδες μένουν αναρτημένες στα δένδρα μέχρι τον επόμενο χρόνο, οπότε το εντομοκτόνο έχει πλήρως αποδομηθεί και η διασπορά στο λάδι και το περιβάλλον είναι μηδενική.

Σε ελαιώνες ομοιόμορφους μετρίου μεγέθους και κανονικής φύτευσης αναρτάται μία παγίδα κάθε 2 δένδρα, μέχρι τέλος Ιουνίου, πριν ο καρπός γίνει δεκτικός προσβολής.

Το ελάχιστο κόστος για 2.000 δένδρα, με την προϋπόθεση ότι η ανάρτηση των παγίδων γίνεται από τους ίδιους τους αγρότες, ανέρχεται σε περίπου 880 ευρώ.

Η μέθοδος εφαρμόζεται ήδη στην Ελλάδα, κυρίως σε ελαιώνες βιολογικής γεωργίας, σε ελαιώνες εκτός κρατικής δακοκτονίας από ιδιωτικούς και συνεταιριστικούς φορείς, με πολύ καλά αποτελέσματα.

Η γραφειοκρατία έφαγε το δάκο

Σύμφωνα με μια μελέτη του ΤΕΙ Κρήτης για τη βελτίωση της δακοκτονίας, που έγινε με παραγγελία της Ένωσης Ρεθύμνου από έγκυρους επιστήμονες της σχολής Τεχνολογίας Γεωπο-

νίας με το συντονισμό του αντιπροέδρου του ΤΕΙ, δρ. Ε.Καπετανάκη, οι μεγαλύτερες "πληγές" στη δακοκτονία είναι οι αστοχίες στις επιλογές γεωργικών φαρμάκων και η λανθασμένη διαδικασία των προσλήψεων εποπτών.

Τα γεωργικά φάρμακα επιλέγονται και παραλαμβάνονται από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Οι επιλογές πολλές φορές είναι λανθασμένες καθώς ισοπεδώνουν τους διαφορετικούς τύπους καλλιέργειών. Οι προσλήψεις προσωπικού γίνονται μέσω ΑΣΕΠ και καθυστερημένα, με αποτέλεσμα να μην βρίσκονται στους ελαιώνες τον Ιούνιο οι αρμόδιοι επόπτες, μη έχοντας τη δυνατότητα να υπολογίσουν τους πληθυσμούς του δάκου.

Η μεγάλη καθυστέρηση στην πληρωμή εί-

ναι αποκαρδιωτική για τα συνεργεία και τους εργάτες δακοκτονίας. Οι εργάτες δακοκτονίας, λόγω της απαξίωσης του έργου τους, αρνούνται πολλές φορές να δώσουν ακόμα και πληροφορίες.

Πυρνοτρήτης της ελιάς *MPrays oleae*

Σημαντικός εχθρός της ελιάς, σχεδόν όσο και ο δάκος, ο πυρνοτρήτης ορύσσει στοές μέσα στον αναπτυσσόμενο καρπό με αποτέλεσμα την πρόωρη πτώση του.

Το *Prays oleae* διαχειμάζει ως προνύμφη μέσα στα φύλλα. Τα ενήλικα της 1ης πτήσης του έτους, από τις προνύμφες της φυλλόβιας γενιάς που είχαν διαχειμάσει εξέρχονται κατά το Μάρτιο.

Μετά τη σύζευξη το θηλυκό αποθέτει αυγά μεμονωμένα κατά κανόνα ένα σε κάθε μπουμπούκι πάνω στον κάλυκα. Κάθε θηλυκό αποθέτει κατά μέσο όρο 200 αυγά. Από αυτά μετά από 7-13 ημέρες εκκολάπτονται νεαρές ανθοφάγες προνύμφες, οι οποίες περνώντας από άνθος σε άνθος υφάινουν μετάξινους ιστούς.

Τα ενήλικα της 2ης πτήσης εξέρχονται μετά από 6-9 ημέρες, τον Ιούνιο. Η ωοαπόθεση γίνεται στους κάλυκες των καρπιδίων ή σε περίπτωση με-

γάλης προσβολής σε όλη την επιφάνειά τους.

Από τις αρχές Ιουνίου εκκολάπτονται οι νεαρές καρποφάγες προνύμφες, οι οποίες τρυπώντας τον καρπό εισέρχονται στο ενδοκάρπιο. Τέλος Αυγούστου, οι ώριμες προνύμφες βγαίνουν από τον καρπό για να νυμφωθούν είτε επάνω στο φυτό είτε μέσα στο έδαφος. Μετά από 1-3 εβδομάδες εξέρχονται τα ενήλικα της 3ης πτήσης. Τα θηλυκά αφού γονιμοποιηθούν αποθέτουν τα αυγά τους στην επάνω επιφάνεια των φύλλων.

Μετά από 10 ημέρες εκκολάπτονται οι νεαρές προνύμφες που διεισδύουν στο εσωτερικό, στις οποίες παραμένουν μέχρι τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο.

Ακολουθώντας οι προνύμφες περνώντας από φύλλο σε φύλλο ορύσσουν άλλες μέχρι να φτάσουν

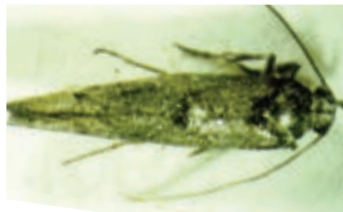
στην τελευταία προνυμφική ηλικία, οπότε δημιουργούν ένα άνοιγμα στο εξωτερικό των φύλλων ή των βλαστών (και σε αυτούς μπορεί να δημιουργήσουν στοές) τυλίγοντάς τα με μετάξινα νήματα.

Αντιμετώπιση

Για τον έλεγχο του πυρνοτρήτη θα πρέπει απαραίτητα να προηγείται συστηματική παρακολούθηση της διακύμανσης των πληθυσμών του, με τη χρήση εξαιμίστηρων φερομόνης φύλλου, τοποθετημένων μέσα σε παγίδες τύπου «Δέλτα».

Οι παγίδες θα πρέπει να αναρτώνται στο ύψος του ανθρώπου στην βορειο-ανατολική πλευρά της κόμης του δένδρου και σε πυκνότητα περίπου 1 παγίδα ανά εκτάριο.

**Του Δρ. μιολογίας
Δ.Ραπτόπουλου
Τμήμα Πωλήσεων
της εταιρείας
Novagric**

Μέχρι τώρα έχουμε συνηθίσει να απλώνουμε τα δίκτυα κάτω από την ελιά και με κοντάρια - ανεβαίνοντας πολλές φορές στη σκάλα-να χτυπάμε τα κλαριά για να πέσει ο καρπός στο δίχτυ και να τον βάλουμε στα τσουβάλια.

Γι' αυτό λοιπόν, στην ελληνική αγορά βρίσκουμε διάφορα είδη ελαιοραβδιστικών, όπως τα περιστροφικά, τα παλμικά ή παλινδρομικά,

ραγωγί που αποφάσισαν να επενδύσουν σε δονητές για τη συγκομιδή της σοδειάς τους.

Autopick MT

Δυνατό παράδειγμα αποτελεί ο δονητής Autopick MT της ισπανικής εταιρείας Arcusin, ο οποίος "αγκαλιάζει" με τη βάση της "ομπρέλλας" από καουτσούκ, για να μην πληγώνει το δέντρο και δημιουργούνται εστίες για καρκινώματα, τον κορμό ελιάς Μαννάκι. Με τη μηχανική μέθοδο υπολογίζεται ότι έπεσε το 55-60% του καρπού. Σε ελιές Καλαμών η απόδοση φτάνει το 95%.

Το Arcusin Autopick MT ζυγίζει 1.350 κιλά και μπορεί να συλλέξει μέχρι 400 κιλά καρπού. Η διάμετρος της ομπρέλλας είναι 6, 8 ή 10 μέτρα, απαιτεί δύναμη ισχύος 90 ίππων από τον ελκυστήρα και χρειάζεται μόνο ένα άτομο για το χειρισμό του.

Zingaro

Ποσοστά επιτυχίας, άνω του 85% για την Κορωνέικη και 100% για την Καλαμών, έδωσε και ο νέος δονητής της Zingaro, που έφερε φέτος για πρώτη φορά στην Ελλάδα η Αφοί Παντελίδη ΑΕΒΕ. Το μυστικό της επιτυχίας κρύβεται στο συνδυασμό περιστροφικής και παλμικής κίνησης, με τη δύναμη ενός άγριου Mustang, που καθιστά το επαναστατικό μηχάνημα κατάλληλο και για τη συγκομιδή καρπών με κέλυφος, όπως αμύγδαλα και καρύδια.

Η αποτελεσματικότητα του μηχανήματος "Mustang", ανεξαρτήτως τύπου ελαιόδενδρου, οφείλεται στην πολλαπλή κίνηση (περιστροφική-παλμική) και ταυτόχρονα αντίστροφα.

Δονητής VMA 88

Μηχανή παραγωγής κραδασμών μεταβλητής συχνότητας με δικινητήρια κεφαλή και τηλεσκοπικό βραχίονα της εταιρείας Berdegiglio προσφέρει στην Ελληνική αγορά η εταιρεία Γ.Δ. Παπαγεωργίου. Πρόκειται για ένα μηχάνημα υψηλής τεχνολογίας. Οι διάφορες κινήσεις του βραχίονα και η μικρού μεγέθους κεφαλή το κάνουν ιδανικό για εργασία σε φυτείες με μεγάλα, ψηλά δέντρα.

Καινοτομίες μηχανικής συλλογής

ελαιοσυλλέκτες για το μάζεμα του πεσμένου ελαιοκάρπου και πλαστικά χτένια. Επίσης κυκλοφορεί μεγάλη σειρά τρακτέρ, που συνδυάζονται συνήθως με φρέζα, καλλιεργητή, συρόμενο ή αναρτώμενο ψεκαστικό.

Στις άλλες ευρωπαϊκές ελαιοπαραγωγούς χώρες όμως, η εικόνα αυτή ανήκει στο παρελθόν και τα ανθρώπινα χέρια έχουν αντικατασταθεί με μηχανήματα στην υπηρεσία του ελαιοκαλλιεργητή. Μάλιστα, η νέα γενιά δονητών -όπως ονομάζονται- προσαρμόζεται εύκολα ακόμα και στις δύσκολες ελληνικές συνθήκες, αν και απαιτεί και ανάλογη διαμόρφωση του δέντρου για καλύτερα αποτελέσματα. Μετρημένοι όμως στα δάχτυλα ενός χεριού είναι οι Έλληνες πα-

Οικονομικός ψεκαστήρας

Η εταιρεία ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Α.Ε., στα πλαίσια της εφαρμογής του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης και με σκοπό την ορθολογική χρήση και τη μείωση των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, χρησιμοποιεί τον Πρωτοποριακό Ψεκαστήρα Μικρού όγκου με Ηλεκτροστατικό Σύστημα Ψεκασμού, MARTIXNANI K.W.H. (Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας π.00960000057).

Δημιουργός και διατηρητής των ειδικών ψεκαστήρων μικρού όγκου και του συστή-

ματος Ηλεκτροστατικού Ψεκασμού είναι η εταιρεία «Klemens W! irIwind Holand» και την αποκλειστική διακίνηση στην Ελλάδα έχει η Εταιρεία Γ.ΧΙΓΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.

Μικρά μυστικά

Μύθος αποδεικνύεται εν τέλει η αντίληψη ότι ο μεγάλος όγκος ψεκαστικού υλικού, η υψηλή πίεση λειτουργίας και οι αυξημένες δόσεις ΦΠΠ μπορούν να επιφέρουν τα καλύτερα αποτελέσματα.

Αντίθετα, οι προδιαγραφές λειτουργίας και ασφάλειας, ο μικρός όγκος ψεκαστικού υγρού, η με χαμηλή πίεση λειτουργία και η αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή, αποτελούν μερικούς από τους πιο βασικούς παράγοντες που συντελούν στην ορθή επιλογή ψεκαστικού.

Οι αρχές λειτουργίας έγκεινται στην πιστότητα απέναντι στις προδιαγραφές του Παγκόσμιου Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), του κανονισμού 98/37/ΕΚ και των ευρωπαϊκών προτύπων.

Πώς τελικά λειτουργεί το σύστημα;

Κατά την έξοδο, τα μικροσταγονίδια φορτίζονται με αρνητικό ηλεκτρικό φορτίο, ενώ οι στόχοι του ψεκασμού-τα φυτά έχουν θετικό ηλεκτρισμό. Τα μικροσταγονίδια με σταθερή παράλληλη πορεία «έλκονται» από τα θετικά φυτικά μέρη.

Τα πλεονεκτήματα ενός ηλεκτροστατικού ψεκαστικού είναι η ομοιομορφία διασποράς του ψεκαστικού υγρού, οι ελάχιστες απώλειες από απορροή και προς τον αέρα, η ολοκληρωμένη αξιοποίηση των ΦΠΠ, η κάλυψη ολοκληρωμένης της φυτικής μάζας, η μεγάλη ταχύτητα κίνησης του μηχανήματος, η εξοικονόμηση χρόνου εργασίας, η καλύτερη φυτοπροστασία, η βελτίωση της ποιότητας παραγωγής και η προστασία του περιβάλλοντος με μείωση της μόλυνσης.

Κοριοί κατά κλεφτών ελαιοκάρπου

Τις νέες τεχνολογίες αξιοποιεί ο σύνδεσμος Ελαιοργών του Νομού Ηρακλείου Κρήτης, για την πάταξη του φαινομένου της κλοπής του ελαιοκάρπου. Ο σύνδεσμος έχει στη διάθεση του ηλεκτρονικό «κοριό», ο οποίος τοποθετείται μέσα στα τσουβάλια με τις ελιές.

Μόλις μετακινηθεί το τσουβάλι, όπου έχει τοποθετηθεί το μικροσίπ, ο ελαιοργός λαμβάνει σήμα στο κινητό του τηλέφωνο. Κατόπιν ο παραγωγός μπορεί να δει στην οθόνη του υπολογιστή του, που ακριβώς βρίσκεται

το τσουβάλι, ώστε να μπορέσει να ειδοποιήσει άμεσα και έγκυρα την Αστυνομία.

Το πρώτο μικροσίπ έχει παραληφθεί και χρησιμοποιεί ακόμα και στον εντοπισμό των ελαιοστεμαχίων των παραγωγών από όπου παραλαμβάνουν τον καρπό τα ελαιοργεία.

Το κόστος του ενός μικροσίπ φτάνει σήμερα περίπου τα 200 ευρώ. Αλλά η τιμή του αναμένεται να μειωθεί, καθώς είναι η πρώτη φορά που θα γίνουν μαζικές παραγγελίες του συγκεκριμένου προϊόντος.

Το σύγχρονο ελαιοτριβείο

1H

Πολλές οι αλλαγές που έχουν συντελεστεί τις δύο τελευταίες δεκαετίες

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες ένα σύγχρονο ελαιοτριβείο βασίζεται κυρίως στη φυγοκεντρική τεχνολογία διαχωρισμού, σε μια συνεχή δηλαδή διαδικασία παραγωγής, η οποία ανέτρεψε πλήρως και θετικά την ποσότητα και την ποιότητα του παραγόμενου ελαιοπλάσματος. Οι προδιαγραφές των μηχανημάτων που επεξεργάζονται τον ελαιόκαρπο αρχικά και το ελαιοπλάσμα στη συνέχεια, είναι αυστηρότερες και συνάδουν με τους τελευταίους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μετά τη συγκομιδή, ο καρπός μεταφέρεται στο ελαιοτριβείο όπου και ξεκινούν τα βασικά στάδια επεξεργασίας του. Αρχικά, ο καρπός παραλαμβάνεται και ζυγίζεται από σύγχρονο ζυγιστικό μηχάνημα συνεχούς λειτουργίας, ενώ ένα αναβατόριο ελαιο-

κάρπου, τύπου μεταφορικής ταινίας μεταφέρει τον ελαιόκαρπο από τη χοάνη περισπλογής στο αποφυλλωτήριο.

Κατόπιν, το πλύσιμο της ελιάς γίνεται σε πλυντήριο υδροπνευματικού τύπου. Από τον πυθμένα της λεκάνης του συγκεκριμένου πλυντηρίου εμφυσείται πεπιεσμένος αέρας και ο ελαιόκαρπος μεταφέρεται στο σπα-

στήρα, όπου γίνεται το σπάσιμο του καρπού, με σπαστήρα που δεν αλλοιώνει τις οργανοληπτικές ιδιότητές του.

Τέλος, η ελαιοζύμη διοχετεύεται στον μαλακτήρα, με αποτέλεσμα τη συνένωση όλων των ελαιοσταγονιδίων. Μέσω της κοχλιωτής αντλίας μεταφέρεται η ελαιοζύμη στον φυγοκεντρικό διαχωριστήρα.

Άδεια εγκατάστασης

Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ενός ελαιοτριβείου είναι ο χώρος να βρίσκεται σε απόσταση 5 χιλμ. από τη θάλασσα (αιγιαθό). Υπεύθυνη Υπηρεσία για την Αδειοδότηση είναι το Τμήμα Βιομηχανίας της κάθε Νομαρχίας. Σε περίπτωση όμως που η «ισχύς» των μηχανημάτων είναι μεγαλύτερη των 35 HP, η άδεια εκδίδεται από την Περιφέρεια. Παράλληλα βέβαια απαιτείται συνεργασία με κάποιο Μηχανολόγο Μηχανικό – Μελετητή.

Απαραίτητα δικαιολογητικά

1. Αίτηση στο Τμήμα Βιομηχανίας της Νομαρχίας
2. Ερωτηματολόγιο (από τη Νομαρχία)
3. Για εγκατάσταση σε υφιστάμενο κτίριο, θεωρημένη οικοδομική Άδεια
4. Βεβαίωση χρήσης γης από τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές.
5. Μελέτη περιβαλλοντικών όρων κατατίθεται στο Τμήμα περιβάλλοντος της Νομαρχίας.
6. Μελέτη Πυροπροστασίας.
7. Μηχανολογική Μελέτη
8. Μελέτη διάθεσης Αποβλήτων κατατίθεται στο Τμήμα Περιβάλλοντος της Νομαρχίας για απόβλητα μέχρι 25 τα / ημέρα.

Δυνατότητες Χρηματοδότησης

1. Οι κατ'επάγγελμα γεωργοί με πρόταση Σχεδίου Βελτίωσης
2. Πρόταση σε νομαρχιακά ή περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης Υπαίθρου, Ανταγωνιστικότητας στη Γεωργία, ενίσχυσης πρώτης μεταποίησης παραγωγής κλπ. (Ο.Π.Α.Α.Χ., Leader +, Αγροτουρισμός)
3. Αναπτυξιακός Νόμος (2601/98 και τροποποιήσεις αυτού).

Oliviero

Το OLIVIERO είναι ένα ραβδιστικό για την συγκομιδή των ελαιών, που χαρακτηρίζεται από μια μηχανική λύση υψηλής απόδοσης, η οποία επιτρέπει μια εξαιρετική διείσδυση στα πυκνότερα φυλλώματα οποιουδήποτε δένδρου (χωρίς να προκαλεί την παραμικρή ζημιά), συνοδευόμενη από υψηλή παραγωγικότητα που φθάνει τα 80 κιλά/ώρα και όλα αυτά με την ελάχιστη απαιτούμενη ισχύ.

Επιπλέον σημαντικά χαρακτηριστικά που κάνουν το ελαιοραβδιστικό

Oliviero να ξεχωρίζει είναι :

- χαμηλός θόρυβος
- απολύτως καμία ρύπανση
- μηδαμινή κατανάλωση
- ουδεμία συντήρηση
- ελάχιστες δονήσεις κατά την λειτουργία
- απολύτως κανένας κίνδυνος

Μπορεί να τροφοδοτηθεί με 12 ή με 24 volt, είτε από μια απλή μπαταρία (συνδέοντας την μπαταρία του αυτοκινήτου ή του τρακτέρ). Αρκούν περίπου 15 λεπτά λειτουργίας του κινητήρα για την αποκατάσταση του φορτίου που χάθηκε μετά από μισή μέρα εργασίας ή με την επαναφόρτιση με φορτιστή κατά την διάρκεια της νύχτας. Κατασκευασμένο με υλικά και εξαρτήματα πρωτοποριακά έχει βάρος 2,2 κιλά έτσι ώστε να είναι εύκολο να χρησιμοποιηθεί από τον καθένα.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ 2,5 ή 1,7 μ.
ΜΗΚΟΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΗΣ 1,3 ή 2,00 μ.
6 ΠΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΚΤΙΝΕΣ
ΜΗΚΟΣ ΠΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ 40 εκ.
ΜΕΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΑ 12 VOLT, 4A

ΜΕΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΑ 24 VOLT 2A
ΜΗΚΟΣ ΚΑΛΩΔΙΟΥ 20 μ.
ΒΑΡΟΣ ΕΛΑΙΟΡΑΒΔΙΣΤΙΚΟΥ Μοδ. 2,5 μ. - 2,2 κιλά
ΒΑΡΟΣ ΕΛΑΙΟΡΑΒΔΙΣΤΙΚΟΥ Μοδ. 1,7 μ. - 2 κιλά

Γ. ΧΙΓΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.
ΓΕΩΡΓΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ - ΓΡΑΦΕΙΑ: 9ο χιλ. Παλαιάς Εθνικής Οδού Θεσ/νίκης - Κιλκίς Τ.Κ. 570 08 Ιωνία Θεσ/νίκη
Τ.Θ. 1420 - Email: higgs@higgs.gr - www.higgs.gr - Τηλ. Κέντρο: 2310 780.866 - FAX: 2310 782.217

**Του Νικόλα Κ. Παπακωνσταντίνου
Γεωπόνου-Τεχνικού
Συμβούλου της εταιρείας
Ιωάννης Γ. Χίγκας,
Γεωργικές Επιχειρήσεις**

Τα Ελαιοτριβεία OLIOOMATIC, δημιουργήθηκαν για να επεξεργάζονται τις Ελιές για την παραλαβή του λαδιού, «εν ψυχρώ», χωρίς προσθήκη νερού στη φάση της μάλαξης της ελαιόπαστας.

Το σύστημα παραλαβής του καρπού, της έκθλιψης, της μάλαξης και του φυγοκεντρικού διαχωρισμού, λειτουργεί με άριστη απόδοση και οδηγεί στην παραγωγή λαδιού, με ανώτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Το λάδι που παράγεται από τα Ελαιοτριβεία OLIOOMATIC, διατηρεί τα χαρακτηριστικά των καρπών, που αν είναι υγιείς και σωστά συγκομισμένοι στην κατάλληλη περίοδο, δίνουν λάδι πλούσιο σε αρώματα και πολυφαινόλες,

Παραλαβή ελαιολάδου υψηλής ποιότητας

Τα Ελαιοτριβεία OLIOOMATIC ανταποκρίνονται με πληρότητα στις απαιτήσεις των μέτρων για την παραλαβή ελαιολάδου με άριστα ποιοτικά χαρακτηριστικά επειδή:

- Είναι ολοκληρωμένα Συστήματα παραλαβής ελαιολάδου, με συνεχή λειτουργία και εξέλιξη όλων των φάσεων επεξεργασίας.
- Όλα τα μηχανικά μέρη έρχονται σε επαφή με την ελαιοζύμη και το ελαιολάδο, είναι ανοξείδωτα.
- Λειτουργούν σαν κλειστό σύστημα και περιορίζουν δραστικά την επαφή ελαιοζύμης και ελαιολάδου με τον αέρα.
- Είναι ελαιοτριβεία Δύο Φάσεων, όπου η

ανάλογα με τον τύπο του Ελαιοτριβείου, 50-700 κιλά ελαιοκάρπου/ώρα.

- Ανταποκρίνονται πλήρως σε παράγοντες που καθορίζουν την ποιότητα του ελαιολάδου σε ποσοστό 55%.
- Επιτρέπουν εύκολα την επεξεργασία καρπών διαφορετικής ποιότητας ή προέλευσης και την παραγωγή μεμονωμένων δένδρων και τη διαφοροποίηση του ελαιολάδου, για ανάλογη εμπορική αξιοποίηση.

Περιγραφή των Ελαιοτριβείων OLIOOMATIC

Το Σύστημα των Ελαιοτριβείων OLIOOMATIC περιλαμβάνει κοάνη παραλαβής ελαιοκάρπου, σύστημα τροφοδοσίας και αποφύθλιξης με

Γνωριμία με το σύστημα oliomatic

Ειδικά Ελαιοτριβεία Δύο Φάσεων, για παραγωγή ελαιολάδου υψηλής ποιότητας

με υψηλή διατηρησιμότητα των ποιοτικών χαρακτηριστικών.

Ποιότητα ελαιολάδου

Η ποιότητα του Ελαιολάδου καθορίζεται από την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων, σε όλα τα στάδια, από την παραγωγή του καρπού, μέχρι την επεξεργασία του στο Ελαιοτριβείο, την παραλαβή και την αποθήκευση του λαδιού. Τα βασικά μέτρα είναι:

- Προστασία των καρπών από εντομολογικές και μυκητολογικές προσβολές.
- Συγκομιδή στο καλύτερο, για κάθε ποικιλία ελιάς, στάδιο ωρίμανσης.
- Μεταφορά του ελαιοκάρπου για επεξεργασία, όσο γίνεται γρηγορότερα μετά τη συγκομιδή, σε διάτρητα πλαστικά τελάρα.
- Επεξεργασία των καρπών σε Ελαιοτριβείο με τις καλύτερες προδιαγραφές κατασκευής, υγιεινής και λειτουργίας.
- Επεξεργασία σε θερμοκρασίες μικρότερες από 27°C, με τη χρησιμοποίηση μικρών ποσοτήτων νερού.
- Περιορισμός επαφής της ελαιοζύμης και του ελαιολάδου με τον αέρα κατά την επεξεργασία και αποθήκευση του ελαιολάδου.
- Αποθήκευση σε ανοξείδωτες δεξαμενές και σε θερμοκρασίες περίπου 12°C.
- Συσκευασία σε γυάλινα μπουκάλια.

Η ποιότητα του ελαιολάδου σε ποσοστό 35% εξαρτάται από την ωρίμανση και την υγιεινή κατάσταση των καρπών, σε ποσοστό 35% από το χρόνο από τη συγκομιδή μέχρι την επεξεργασία, σε ποσοστό 20% από το Σύστημα επεξεργασίας και σε ποσοστό 10% από την αποθήκευση του λαδιού.

Για την εξασφάλιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ελαιολάδου, η άμεση έκθλιψη των καρπών, σε ελαιοτριβείο με τις καλύτερες προδιαγραφές κατασκευής, υγιεινής και λειτουργίας, είναι απαραίτητοι και καθοριστικοί παράγοντες. Η «αντίληψη ότι η υψηλή θερμοκρασία βγάζει το ελαιολάδο» ανήκει πλέον σε περασμένες εποχές.

ελαιοζύμη διαχωρίζεται με φυγοκέντρηση σε Ελαιολάδο και στην υπόλοιπη μάζα και δεν γίνεται προσθήκη νερού στη μάλαξη της ελαιοζύμης, με αποτέλεσμα να μην ξεπλένονται οι υδατοδιαλυτές φαινολικές ουσίες, που εκτός από τη διαιτητική τους αξία, συντελούν

στη διατήρηση του ελαιολάδου και να περιορίζονται τα απόβλητα και η μόλυνση του περιβάλλοντος.

- Λειτουργούν αποτελεσματικά αθλά ήπια, χωρίς ανάπτυξη θερμοκρασιών κατά την έκθλιψη. Οι θερμοκρασίες κατά τη μάλαξη της ελαιοζύμης είναι πάντα μέχρι 24 °C.
- Λειτουργούν με χαμηλή ενέργεια (από 3-22 kW), με ελάχιστα απόβλητα, που διασκορπίζονται αμέσως στους αγρούς, για εμπλουτισμό των χωραφιών με οργανική ουσία και με χαμηλές θερμοκρασίες.
- Δίνουν τη δυνατότητα άμεσης επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή, ακόμη και μικρών ποσοτήτων καρπών, με δυνατότητα επεξεργασίας,

αέρα, πλύσιμο του ελαιοκάρπου με νερό και τροφοδοσία του ελαιομυθιού, ελαιομυθιού (Σπαστήρας- σφυρόμυθλος), μαλακτήρα με την αντλία μεταφοράς της ελαιοζύμης, φυγοκεντρικός διαχωριστής Δύο Φάσεων (Decanter) και κεντρικό πίνακα ελέγχου.

Το Σύστημα μπορεί να περιλάβει και ειδικό μηχανήμα τον Εκπυρνωτή, για το διαχωρισμό της σάρκας του καρπού από τους πυρήνες και την έκθλιψη μόνον της σάρκας και συστοιχία φίλτρων, για τον καθαρισμό του ελαιολάδου και την άμεση εμφιάλωση.

Η εγκατάσταση του Ελαιοτριβείου OLIOOMATIC συμπληρώνεται με συστοιχία ανοξείδωτων δεξαμενών για την αποθήκευση του ελαιολάδου και συσκευών εμφιάλωσης και συσκευασίας.

Τα Ελαιοτριβεία OLIOOMATIC είναι ιδιαίτερος κατάλληλος για ελαιοπαραγωγούς Βιολογικού ελαιολάδου, για ελαιοπαραγωγούς ελαιολάδου από Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της παραγωγής, για Αγροτουριστικές παραγωγικές μονάδες και για Ελαιοκαλλιέργητες που επιδιώκουν άριστη ποιότητα στο πραγματικά δικό τους ελαιολάδο και ενδιαφέρονται να αξιοποιήσουν εμπορικά το δικό τους ποιοτικό, επώνυμο προϊόν, με δυνατότητα για υψηλή προστιθέμενη αξία.

Τα Ελαιοτριβεία OLIOOMATIC είναι προϊόντα της Ιταλικής εταιρείας ENOROSI s.r.l. και στην Ελλάδα διακινούνται αποκλειστικά από την Εταιρεία «ΓΕΩΡΓΟΤΕΧΝΙΚΗ» Γ.ΧΙΓΚΑΣ.

Η ψυχρή έκθλιψη εξασφαλίζει υψηλή ποιότητα

15

Η νέα τεχνολογία της ψυχρής έκθλιψης του ελαιοπλάου και η νεότερη έννοια της οργανοληπτικής αξιολόγησης αναμένεται να καθορίσουν εν πολλοίς τις εξελίξεις μέχρι την επόμενη καλλιεργητική περίοδο, όπως φάνηκε από την τρέχουσα χρονιά, που κλείνει τον κύκλο της.

Τα πλεονεκτήματα της νέας μεθόδου αναμένεται να αλληλάξουν τον χάρτη των ελαιωτριβείων, καθώς και τις επιπτώσεις από την εντατικοποίηση της ελαιουργικής δραστηριότητας στην ελληνική ύπαιθρο. Αν και στην Ισπανία έχει ήδη εφαρμοστεί σχεδόν σε όλη τη χώρα με επιτυχία, η Ελλάδα βρίσκεται ακόμα πίσω όσον αφορά στην υιοθέτηση της ψυχρής έκθλιψης. Όσοι παραγωγοί ελαιοπλάου επέλεξαν πέρυσι να στραφούν για πρώτη φορά στους φυγοκεντρικούς διαχωριστήρες δύο φάσεων διαπίστωσαν και τα πλεονεκτήματα της ποιότητας του τελικού προϊόντος.

Η διαφορά με την γνωστή μέθοδο φυγοκέντρησης τριών φάσεων είναι ότι η διαδικασία της έκθλιψης γίνεται σε θερμοκρασία περιβάλλοντος (έως 30 βαθμούς), ενώ προηγουμένως γινόταν σε υψηλότερες θερμοκρασίες, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγαλύτερη απώλεια οργανοληπτικών χαρακτηριστικών (άρωμα, γεύση). Επίσης, η διαδικασία αυτή, έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή έξτρα παρθένου ελαιοπλάου και ενός υπολείμματος-πάστας που είναι άσσομο και στερεό, ενώ δεν απαιτείται η χρήση νερού. Έτσι, ο παραγωγός – και το περιβάλλον – απαλλάσσεται από το πρόβλημα του κασίγαρου, ο οποίος κάθε χειμώνα μοιλύει τα ρέματα και τις παραθαλάσσιες περιοχές ορισμένων ελαιοπαραγωγικών νομών της χώρας.

Τα μοναδικά μειονεκτήματα είναι ότι η μέθοδος ψυχρής έκθλιψης έχει ελάχιστα μικρότερο ποσοστό απόδοσης ελαιοπλάου σε σχέση με την κλασική μέθοδο, καθώς και το γεγονός ότι είναι ελάχιστα τα πυρηνελαιουργεία που δέχονται να επεξεργαστούν το στερεό υπόλειμμα. Πολλοί, βέβαια, παραγωγοί που είναι ταυτόχρονα και βιοκαλλιεργητές, μετατρέπουν το υπόλειμμα σε βιοπολογικό λίπασμα (κομπόστ) με μία πολύ εύκολη διαδικασία.

Πρωτοπόρος στην προώθηση της νέας μεθόδου – με τη βοήθεια των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων εκσυγχρονισμού – είναι η εταιρεία Pielalisi, που έχει μελετήσει και εξοπλίσει πρότυπα ελαιωτριβεία σε όλη την Ελλάδα, όπως των αδελφών Νάνου στις Αφές Πηλίου. Άλλα ελαιωτριβεία που έχουν υιοθετήσει τη νέα τεχνολογία, είναι η καινούρια μονάδα μικρής δυναμικότητας του γεωπόνου-βιοκαλλιεργητή, κ. Μπακούρη στο Άστρος Κυνουρίας, ο οποίος παράλληλα τυποποίησε για πρώτη φορά το προϊόν του, διαπιστώνοντας την μεγάλη ζήτηση, το ελαιωτριβείο του κ. Μάρκου Παναγιωτάκη στα Παλιά Ρούματα Χανίων και του κ. Στέλιου Κιτσιγιάννη στο Νεοχώρι της μεσσηνιακής Μάνης.

Αναφερόμαστε, βέβαια, σε μικρές και με-

σάας δυναμικότητας μονάδες, οι οποίες όμως βρέθηκαν σε ευαίσθητες περιοχές, από άποψη περιβαλλοντικής υποβάθμισης και τουριστικής αξιοποίησης. Οι ιδιοκτήτες τους δεν ήταν δυνατόν να συνεχίσουν μία δραστηριότητα, που υπονόμει την τουριστική ανάπτυξη

της περιοχής τους, διότι η φεινή ανομβρία κατά τη διάρκεια του χειμώνα ανέδειξε το πρόβλημα του κασίγαρου, ακόμα και σε προστατευόμενες από διεθνείς συνθήκες παραθαλάσσιες περιοχές, όπως η Λιμνοθάλασσα της Γιάλοβας στη Μεσσηνία.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΒΓΑΛΕΤΕ ΛΑΔΙ;

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ ΕΛΙΑΣ

ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ;

**ΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΝΑΙ, ΤΟΤΕ ΣΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΟΥΜΕ
ΟΤΙ ΣΤΗΝ ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΔΙΑΒΑΤΩΝ - ΝΕΟΧΩΡΟΥΔΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΠΡΩΤΥΠΟ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ, ΨΥΧΡΗΣ ΕΚΘΛΙΨΗΣ,
ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΚΠΥΡΗΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ
ΝΑ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΙΟΝ ΣΑΣ**

Για περισσότερες πληροφορίες και για Ραντεβού στο Τηλ.: 2310 780.866

Γ. ΧΙΓΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.
ΓΕΩΡΓΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ - ΓΡΑΦΕΙΑ: 9ο χιλ. Παλαιάς Εθνικής Οδού Θεσσαλονίκης - Κιλκίς Τ.Κ. 570 08 Ιωνία Θεσσαλονίκη
Τ.Θ. 1420 - Email: hlgas@hlgas.gr - www.hlgas.gr
Τηλεφωνικό Κέντρο: 2310 780.866 - FAX: 2310 782.217

Πορεία αντιστρόφως ανάλογη με τη φήμη, τη γεύση, αλλά και την ποιότητα καταγράφουν στις ξένες αγορές τα δύο βασικά είδη της ελληνικής επιτραπέζιας ελιάς. Η μεν πράσινη, που γευστικά λίγοι Έλληνες προτιμούν, γνωρίζει πρωτοφανή "δόξα" απολαμβάνοντας καλές τιμές λόγω της ζήτησης από τις χώρες της Β.Ευρώπης. Αντίθετα η παραδοσιακή ελιά Καλαμών και οι υπόλοιπες μαύρες ελιές, που προτιμούνται από τους Έλληνες καταναλωτές, εμφανίζουν μικρή ζήτηση στις διεθνείς αγορές, παρά τα προγράμματα προώθησής τους που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ο κλάδος φέτος μετράει τις πηλγές του και προσπαθεί να ανακτήσει το χαμένο έδαφος, σε μια χρονιά που χαρακτηρίζεται από μικρή εγχώρια παραγωγή, η οποία είναι μειωμένη τουλάχιστον κατά 50% σε σχέση με πέρυσι όπου και πάλη ήταν

καθώς σύμφωνα με στοιχεία της Πανελληνίας Ένωσης Μεταποιητών Τυποποιητών και Εξαγωγέων Επιτραπέζιας Ελιάς (ΠΕΜΕΤΕ), η μεγαλύτερη ποσότητα εξαγεται χύμα (βαρέλια) και ένα μικρό ποσοστό - λιγότερο του 5% - σε συσκευασίες καταναλωτή.

Συνολικά, οι περίπου 80-100 ελληνικές εταιρείες, που δραστηριοποιούνται στον χώρο της επιτραπέζιας ελιάς, έχουν ετήσιο τζίρο 1 έως 20 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, όπως καταγγέλλουν οι παραγωγοί, ο μικρός αριθμός εταιρειών έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση φαινομένων συγκέντρωσης που λειτουργούν ανασταλτικά στον ανταγωνισμό και την επίτευξη ικανοποιητικού εισοδήματος για τους Έλληνες ελαιοπαραγωγούς.

"Πράσινες" ή "μαύρες"

Στη νέα αρχή που ξεκίνησε εμπορικά η επιτραπέζια ελιά αδιαμφισβήτητη πρωταγωνίστρια είναι η πράσινη ελιά και κυρίως αυ-

Τα "βαφτίσια"

Ένα φαινόμενο, που φέτος λίγο έχει κάνει την εμφάνισή του λόγω των υψηλών τιμών, που υπάρχουν στις διεθνείς αγορές, αλλά αποτελεί μόνιμη πληγή του προϊόντος είναι τα «βαφτίσια» αμφιβόλου προέλευσης ελιάς από Τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με στοιχεία των τελωνειακών αρχών που δόθηκαν από το υπουργείο Οικονομίας στη βουλευτή του ΠΑΣΟΚ, κυρία Τόνια Αντωνίου, από το Σεπτέμβριο του 2005 και μέχρι τον Αύγουστο του 2006 εισήχθησαν στη χώρα μας περισσότεροι από 800 τόν. επιτραπέζιας ελιάς, που πουλήθηκαν στη χώρα μας ως ελληνικές. Οι τιμές της ελιάς είναι 2-7 ευρώ το κιλό στη λιανική, ενώ το κόστος των εισαγόμενων κυμαίνεται από 30 λεπτά ως 1 ευρώ. Επιτραπέζιας ελιές εισήχθησαν στη χώρα μας, σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, από Αργεντινή, Περού, Αίγυπτο, Μαρόκο, Τουρκία, Κροατία, FYROM.

Τα είδη και οι ποικιλίες

Η μεγαλύτερη ποικιλία επιτραπέζιας ελιάς είναι η κονσερβοελιά. Καλλιεργείται κυρίως στη στερεά Ελλάδα (Αγρίνιο, Άμφισσα, Αττική, Αγ. Κωνσταντίνος) όπως επίσης στο Βόλο και στην Εύβοια. Στην ποικιλία της κονσερβοελιάς περιλαμβάνονται οι πράσινες ελιές, οι μαύρες ελιές και οι ξανθές ή ασπρόκόκκινες ελιές. Οι πράσινες ελιές συλλέγονται από το δένδρο από τα τέλη Σεπτεμβρίου έως και τα μέσα Νοεμβρίου.

Οι ελιές Καλαμών είναι μια άλλη εξαιρετική ποικιλία επιτραπέζιας ελιάς ονομασίας προέλευσης. Καλλιεργείται κυρίως στους νομούς Μεσσηνίας και Λακωνίας και σε σημαντική έκταση της ευρύτερης περιοχής του Αγρινίου. Με την κατάλληλη επεξεργασία (δηλαδή χάραγμα, άλμη και ξύδι) έχουμε τις χαρακτηριστικές ελιές καλαμών σε οξάλη, μια εμπορική ονομασία ιδιαίτερα διαδεδομένη στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Τέλος, υπάρχει μια ποικιλία που καλλιεργείται εξ ολοκλήρου σχεδόν στη Χαλκιδική, η γνωστή Γαϊδουροελιά λόγω του μεγάλου μεγέθους της. Η θρουμποελιά καλλιεργείται στην Αττική, σε νησιά του Αιγαίου (Χίο, Σάμο, Νάξο) στην Κρήτη και στη θάσο. Έχει την ιδιότητα κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης να ξεπικρίζει πάνω στο δέντρο από μόνη της.

Σε νέα φάση η επιτραπέζια

Βλέπουν ψηλά οι πράσινες, στα χαμηλά οι ελιές Καλαμών

μειωμένη από τον συνήθη μέσο όρο των 100-120 χιλ. τόνων.

Ακόμα και έτσι πάντως ο κλάδος της ελληνικής επιτραπέζιας ελιάς, συνεχίζει να αποτελεί μετρήσιμη δύναμη σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, καθώς κατέχει τη 2η θέση μεταξύ των ελαιοκομικών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μετά την Ισπανία) και την 5η θέση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι έχει καθαρά εξωστρεφή προσανατολισμό με το 70% της ελληνικής παραγωγής να κατευθύνεται στις αγορές του εξωτερικού - εξού και το πλεόνασμα που υπέστη από την απεργία στα λιμάνια στις αρχές του χρόνου - ωστόσο δεν λείπουν και από αυτό τον κλάδο οι χρόνιες ελληνικές αδυναμίες τυποποίησης,

τή που παράγεται στη Χαλκιδική. Οι τιμές που απολαμβάνουν οι παραγωγοί είναι μέχρι και 30% ανώτερη της μαύρης (φτάνει το 1,30 ευρώ το κιλό), λόγω της μεγάλης ζήτησης που υπάρχει. «Η πράσινη είναι η κινητήριος δύναμη στην αγγλοσαξωνική αγορά», σημειώνει ο ιδιοκτήτης της εταιρείας Intercom Foods, Στ. Τσαγκούλης.

Σε ό,τι αφορά στις τιμές παραγωγού, όπως επισημαίνει ο πρόεδρος της ΕΑΣ Πηλίου και Β. Σποράδων Δημ. Σπανός, υπάρχει τεράστιο πρόβλημα απορρόφησης στη μαύρη, ενώ οι λίγες ποσότητες, που πωλούνται από τους παραγωγούς πιάνουν τιμές πηλίσσον του 1 ευρώ το κιλό, λίγο υψηλότερες σε σχέση με τον περυσινό Μάιο, που είχαν καταρρακίσει στο 80 λεπτά, λίγο πάνω από το κόστος παραγωγής.

Γλυκιά ελιά

Μία πρωτότυπη ιδέα υλοποίησαν δύο αδέρφια στις Ράχες Φθιώτιδας: Γλυκό κουταλιού και μαρμελάδα από βρώσιμη ελιά. Η Καλλιόπη και ο Τάσος Παλιόπουλος, 25 και 21 χρονών, αποφάσισαν να μείνουν στο χωριό τους και να δημιουργήσουν το πρώτο εργαστήριο παρασκευής γλυκών προϊόντων από επιτραπέζιας ελιές της περιοχής.

Έτσι, ιδρύθηκε η οικογενειακή επιχείρηση Οδύσσεια Ε.Π.Ε., η οποία διαθέτει νέα μονάδα τυποποίησης, λόγω της ζήτησης των προϊόντων και των νέων ιδεών της οικογένειας. Το άνοιγμα στην αγορά έγινε τον Ιανουάριο του 2006 και η σειρά "Οδύσσεια" περιλαμβάνει σήμερα γλυκό κουταλιού, μαρμελάδα και "γλυκοκαυτερή" από πράσινη ελιά Άμφισσας, καθώς και πικάντικο ποττό ελιάς Καλαμών.

Το προϊόν τελειοποιήθηκε και, σύμφωνα με την κόρη του, Κα-

λλιόπη, "παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην DETROP το 2005 με μεγάλη επιτυχία. Δεν περιμέναμε τόσο μεγάλη ανταπόκριση και αυτό μας έδωσε θάρρος να αφοσιωθούμε σε αυτή την πρωτότυπη μέθοδο επεξεργασίας και τυποποίησης της ελιάς".

Μαρμελάδες

Ακολούθησε ο πειραματισμός και με άλλες ιδέες, για να προκύψει η μαρμελάδα από ελιά με λεμόνι, καθώς και η "γλυκοκαυτερή", που είναι μαρμελάδα ελιάς με κόκκινη πιπεριά. Και τα τρία αυτά προϊόντα είναι κατοχυρωμένα με πατέντα για επτά χρόνια. Οι πράσινες ελιές προέρχονται είτε από την ΕΑΣ Στυλίδας είτε από μεμονωμένους παραγωγούς της περιοχής, οι οποίοι συνεργάζονται με την εταιρεία.

Απαραίτητες τεχνικές για τη σωστή συντήρηση

17

Το ελαιόλαδο, αν δεν καταναλωθεί αμέσως, πρέπει να συντηρηθεί σωστά, διαφορετικά θα αποκτήσει μειωμένη ποιότητα. Η μειωμένη ποιότητα συνίσταται στην μεγαλύτερη της φυσικής, οξύτητα ελαιολάδου με ένα σύνδρομο μικρού βαθμού τάγγισης με την πάροδο του χρόνου.

Το ελαιόλαδο περιέχει μεταβλητές εκάστοτε ποσότητες στερεών λιπαρών οξέων, εξαρτωμένων από την ποικιλία και τον τόπο προέλευσης του ελαιόδεντρου, κλίμα κλπ. Γενικά όμως αποτελείται από μεικτά γλυκερίδια στεατικού, αραχινικού, ρινηλαϊκού οξέος, από 0,5% -1,5% ασαπωνοποίητα συστατικά, και μικρό ποσοστό φυτοστερίνης. Για την συντήρηση και διαφύλαξη των χαρακτήρων του ποιητικού ελαιολάδου αναφέρονται διάφορα μέτρα αποθήκευσης και καταλληλότητας μέσων διάθεσης στο εμπόριο.

- Για μεγάλες ποσότητες φύλαξης, από ελαιοπαραγωγούς, συστήνονται ανοξείδωτα επινικηλωμένα είτε λευκοσιδηρά δοχεία 100 λίτρα έως 500 λίτρα, πάχους άνω 2mm, ικανού να το προφυλάσσει από θραύση και μεταβολές υδροστατικής πίεσης, θερμοκρασίας και υγρασίας.

- Ο χώρος φύλαξης πρέπει να έχει θύρα και

παράθυρο απέναντι ή πλάγια για τη διακίνηση του αέρα σε ρεύμα (εξαερισμός καλός), θερμοκρασία +5°C έως 30°C, χειμώνα – καλοκαίρι και σχετικώς χαμηλή υγρασία, κάτω δηλαδή του 65%.

- Ο χώρος φύλαξης, το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας, να μη δέχεται απ' ευθείας ηλιακό φως, να είναι σκοτεινός ει δυνατόν και να είναι αποκλεισμένος από οσμές άλλων πτητικών ουσιών, καπνού και προϊόντων καύσης, στάχτη και σκόνης.

Προσοχή στο ελαιοτριβείο

Ο χυμός του καρπού ελιάς περιέχει 75% νερό 22-23% ελαιόλαδο, 1-2% χλωροφύλλη και 1-2% υδατάνθρακες. Η ποιότητα του ελαιολάδου σχετίζεται άμεσα με τις φυσικές του ιδιότητες: διαυγής – διάφανη όψη, χρυσοκίτρινο ή πρασινοκίτρινο χρώμα, ήπια γεύση και οσμή φρέσκιας και όχι αποσυνθμενής ελιάς.

Οι ιδιότητες αυτές χαρακτηρίζουν την αντιοξειδωτική δράση του στα ανθρώπινα κύτταρα, όπου μεταβολίζεται, με ευεργετική δράση των λιποδιαλυτών βιταμινών αυτού με τα λοιπά είδη διατροφής. Όλες οι ιδιότητες αυτές αναφέρονται πάντα σε φρέσκο, ανόθευτο και καλά συντηρημένο, ποιοτικά ανώτερο ε-

λαιόλαδο και εξαρτώνται κατά πρώτο λόγο από τον τρόπον παραλαβής αυτού στο ελαιοτριβείο – εργοστάσιο. Διότι εκεί είναι που δεν δίνεται η απαιτούμενη προσοχή για την ποιότητα, αλλιώς και για την ποσότητα του λαδιού που θα πάρουμε.

Ως εκ τούτου μεγαλύτερες ποσότητες λαδιού, προκύπτουν για τον ελαιοπαραγωγό, από το σχετικό ανέβασμα της θερμοκρασίας των υπέρθερμων υδρατμών 80-90°C, αντί 60°C, οι οποίες διοχετεύονται στο μείγμα της έκθλιψης, για να έχουμε τελικά μεγαλύτερη απόδοση σε υπό λαδιού, πριν τον διαχωριστήρα και έτσι να αποδοθεί περισσότερο λάδι ανά κιλό ελιών, με υποβαθμισμένη όμως ποιότητα.

Ποιότητες αγνού παρθένου

Οι ολοκληρωμένες διαχειρίσεις παραγωγών ελαιών και ελαιολάδου δεν είναι οι μόνοι παράγοντες που καθορίζουν την ποιότητα του. Ο τρόπος καλλιέργειας και υγιούς καρποφορίας των ελαιοδένδρων, ο χρόνος συγκομιδής ελαιοκάρπου πρό, κατά ή μετά την ωρίμανση, οι συνθήκες θερμοκρασίας-πίεσης και ο χρόνος κατεργασίας του ελαιοκάρπου για την παραλαβή ελαιόλαδου και ο τρόπος συσκευασίας-συντήρησης και τυποποίησης του ελαιόλαδου είναι κάποια πρόσθετα κριτήρια.

Η ποιότητα εκφράζεται με τους βαθμούς οξύτητας σε ελαιικό οξύ, το τάγγισμα από τον αριθμό διενίου είτε την δοκιμασία λήψης του φάσματος μοριακής απορρόφησης σε υπεριώδες ή υπέρυθρη ακτινοβολία IU, IR.

Διακρίνουμε 4 ποιότητες αγνού παρθένου ελαιόλαδου:

- Ποιότητα Α' : Οξύτητα 0,2 – 0,5, αγνό παρθένο, ενός έτους παλαιότητας.

- Ποιότητα Β' : Οξύτητα 0,5 – 0,95, αγνό παρθένο, ενός έτους παλαιότητας.

- Ποιότητα Γ' : Οξύτητα 0,95 – 1,1, αγνό παρθένο, ενός έως δύο ετών παλαιότητας.

- Ποιότητα Δ' : Οξύτητα 1,1 – 4,2, αγνό παρθένο, άνω των δύο ετών παλαιότητας.

Κώδικας Τροφίμων και Ποτών

Σύμφωνα με τον κώδικα τροφίμων και ποτών, ένα παρθένο ελαιόλαδο για να είναι καταναλώσιμο πρέπει να έχει οξύτητα μέχρι 5% και να έχει καλές οργανοληπτικές ιδιότητες. Το βρώσιμο παρθένο ελαιόλαδο ανάλογα με την εμπορική του οξύτητα, κατατάσσεται στις εξής πέντε ποιότητες:

Πρώτη ποιότητα: Οξύτητα σε ελαιικό οξύ μέχρι 1%
Δεύτερη : » » » από 1 έως 2%
Τρίτη : » » » » 2 έως 3%
Τέταρτη : » » » » 3 έως 4%
Πέμπτη : » » » » 4 έως 5%

Εξαγωγή παρθένα ελαιόλαδα

α) Εξαιρετικό (extra) παρθένο ελαιόλαδο. Η εμπορική του οξύτητα να μην υπερβαίνει το 1% και να έχει εξαιρετική γεύση και οσμή.

β) Εκλεκτό (fine) παρθένο ελαιόλαδο. Η εμπορική του οξύτητα μπορεί να φθάσει το 1,5%.

γ) Εγγυημένο (courante) παρθένο ελαιόλαδο. Η εμπορική του οξύτητα να μην υπερβαίνει το 3% και να έχει καλή γεύση και οσμή.

Ραφινέ ελαιόλαδο

Το παρθένο ελαιόλαδο με εμπορική οξύτητα 5-10% υφίσταται εξευγενισμό και μετατρέ-

πεται σε βρώσιμο ελαιόλαδο ραφινέ, με εμπορική οξύτητα όχι μεγαλύτερη από 0,4%.

Έλεγχος αλλοιώσεων - νοθείας

Η συνθεστέρα αλλοίωση του ελαιολάδου κατά την αποθήκευση είναι το οξειδωτικό τάγγισμα, που οφείλεται στην κακή ποιότητα του ελαιού, στην ανεπαρκή επεξεργασία του ελαιοκάρπου ή στη μη λήψη κατάλληλων μέτρων κατά την αποθήκευση και συντήρησή του. Η ανίχνευση του οξειδωτικού ταγγίσματος είναι εφικτή με τις εργαστηριακές μεθόδους κατά Kreiss, Pool & Prater.

Την αναδιάρθρωση των ελαιώνων, την κατεύθυνση προς την εντατικοποίηση της καλλιέργειας και την οικολογική ευαισθητοποίηση στον ελαιουργικό κλάδο, υποστηρίζει ο κ.Α.Μοχλούλης, διευθυντής της Peralisi Hellas, μιλώντας στο «Ελαιώνας». Οι ευθύνες για καλύτερη τοποθέτηση του ελληνικού ελαιολάδου παγκοσμίως, αντίστοιχη

μεγαλύτερος καταναλωτής. Το μεγαλύτερο δηλαδή ποσοστό της παραγωγής μας καταναλώνεται εδώ. Φυσικά υπάρχουν ποσότητες χύμα που εξάγονται στην Ιταλία για να τυποποιηθούν και να εξαχθούν ως ιταλικό ελαιόλαδο υψηλών προδιαγραφών και τιμών!

Για να αναστραφεί η κατάσταση, όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να δείξουν προσήλωση

Το μέλλον

Η παραγωγή του ελαιολάδου είναι εμφανές ότι θα αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, πιστεύει ο κ. Μοχλούλης και εξηγεί ότι «ήδη υπάρχουν περιοχές όπου η ελαιοκαλλιέργεια εμφανίζεται ως η μοναδική λύση μετά την απαξίωση άλλων καλλιεργειών. Σε παγκόσμια κλίμακα, το μοντέλο της υγιεινής διατροφής στις αναπτυγμένες κοινωνίες κερδίζει έδαφος και ευνοεί το κατεχόμενη πρότυπο υγιεινής διατροφής, της μεσογειακής, με κυρίαρχο προϊόν το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο. Όμως το αντιστάθμισμα στην άνοδο της κατανάλωσης προέρχεται από χώρες της Β.Αφρικής, της Μ.Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής, των οποίων η παραγωγή αυξάνεται συνεχώς και ήδη επηρεάζει αρνητικά το ισοζύγιο παραγωγής/ζήτησης δημιουργώντας πλεονάσματα».

Πιο εντατική καλλιέργεια με το βλέμμα στην αειφορία

Άγγελος Μοχλούλης
Γενικός Διευθυντής
της εταιρείας PIERALISI

της ποιότητάς του, ανήκουν τόσο σε καλλιεργητές, όσο και σε εμπόρους, τους τυποποιητές και τις επιχειρήσεις που εξοπλίζουν με μηχανήματα τις μονάδες παραγωγής.

«Οι παραγωγοί της ελιάς», υποστηρίζει ο κ. Μοχλούλης, «θα πρέπει, εκμεταλλευόμενοι τις

στην ποιότητα για κάθε φάση της δραστηριότητάς τους, καλλιέργεια, ελαιοποίηση, τυποποίηση. Όμως δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε και την ανάγκη επενδύσεων στο εμπορικό μέρος και συγκεκριμένα στο marketing, το οποίο μπορεί να τοποθετήσει το ελληνικό extra παρθένο ελαιόλαδο στη θέση που δικαιούται, ως το κορυφαίο προϊόν της μεσογειακής διατροφής. Οι εκδηλώσεις της «χρονιάς ελαιολάδου» ήταν στη σωστή κατεύθυνση».

Καινοτομίες

Δύο είναι οι κατευθύνσεις που καλούνται να ακολουθήσουν οι παραγωγοί, κατά τη γνώμη του διευθυντή της Peralisi:

- Η πρώτη αφορά στην πιστοποίηση της παραγωγής τους είτε ως βιολογικής είτε ως ΠΟΠ - όπου αυτή είναι διαθέσιμη - με στόχο την εξασφάλιση καλύτερης τιμής στο ελαιόλαδο. Αν και πρόκειται για απολύτως σωστό και θεμιτό προσανατολισμό, τα πιθανά προβλήματα μπορούν να προκύψουν από απρόσεκτους έως ασυνείδητους, που θα παραβλέψουν τις αυστηρές προδιαγραφές καλλιέργειας με σκοπό το εύκολο κέρδος. Οι συνέπειες όμως θα είναι αρνητικές για όλο τον κλάδο εφόσον η αξία της παραγωγής με όρους ποιότητας απασχώνεται στα μάτια των καταναλωτών.

- Η δεύτερη κατεύθυνση αφορά στη βιομηχανοποιημένη καλλιέργεια με τα γνωστά φυτά «νάνους», που εξασφαλίζουν εύκολη και γρήγορη συγκομιδή. Η προσωπική μου άποψη δεν μπορεί να είναι αρνητική, μόνο επιφυλακτική καθώς και στην Ισπανία δεν υπάρχει μια τελικά κάθετα θετική αποτίμηση για την υπεροχή της ως προς την ποσότητα και ως προς την ποιότητα του παραγόμενου ελαιολάδου.

Οι τιμές του ελαιολάδου

Απολύτως εξαρτημένη από την πορεία των τιμών του ελαιολάδου θεωρεί ο κ. Μοχλούλης τη ζήτηση για τα ελαιουργικά μηχανήματα: «Η υψηλή τιμή αναζωογονεί όλη την αγορά, καλλιεργητές μέχρι εξαγωγείς τυποποιημένου ή χύμα ελαιολάδου. Αναλόγως βοηθά και τους ελαιουργούς να προχωρήσουν σε νέες επενδύσεις. Μεγάλη όμως αύξηση των τιμών οδηγεί σε μείωση της ζήτησης στο επίπεδο των καταναλωτών, η οποία εν τέλει θα ανατρέψει τις θετικές προσδοκίες. Επομένως, μόνο οι συγκεντρωμένες αυξήσεις μπορούν να αποτιμηθούν μακροπρόθεσμα ως θετικές για την αγορά και την επιχειρηματική δραστηριότητα μας».

Η πηγή του χύμα

Στο πόσο επηρεάζεται η βιομηχανία ελαιουργικών μηχανημάτων από τις μεγάλες ποσότητες χύμα ελαιολάδου, η απάντηση ήταν έμμεσα θετική: «Αν και η PIERALISI δεν εμπλέκεται τεχνολογικά και επιχειρηματικά σε θέματα τυποποίησης κάθε βήμα προς την ποιότητα στην αλυσίδα παραγωγής επηρεάζει και τη δική μας δραστηριότητα. Το χύμα ελαιόλαδο δεν μπορεί ποτέ να θεωρηθεί ποιτικό προϊόν προδιαγραφών».

Η εταιρεία

Η εταιρεία PIERALISI αποτελεί τον αδιαφιλονίκητο ηγέτη στην φυγοκετρική τεχνολογία παραγωγής ελαιολάδου. Δεν είναι τυχαίο ότι το σλόγκαν της εταιρείας είναι «όπου υπάρχει ελιά υπάρχει και η PIERALISI» μιας και το συνολικό μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς αγγίζει το 70%.

Η δραστηριότητα της PIERALISI στην Ελλάδα ξεκινάει στη δεκαετία του 70 και επεκτείνεται με μονάδα κατασκευής ελαιουργικών μηχανημάτων στην Καλαμάτα.

Η εμπειρία μας δείχνει ότι η Ελληνική αγορά ωριμάζει με γρήγορους ρυθμούς. Τώρα πλέον οι ελαιουργοί δεν προσελκύουν τους παραγωγούς με αθέμιτες μεθόδους που σχετίζονται με την επιδότηση. Έχουν ήδη εγκαταστήσει νέο εξοπλισμό και διαθέτουν σύγχρονες μονάδες έτοιμες για πιστοποίηση ISO και HCCP.

Η PIERALISI αφουγκραζόμενη την ανάγκη της αγοράς για με γαλύτερη δυναμικότητα παραγωγής έχει ήδη εισαγάγει μηχανήματα πολύ μεγάλης δυναμικότητας. Πρόκειται για decanters τα οποία λειτουργούν με μεγάλη επιτυχία στην αγορά της Ισπανίας.

Η PIERALISI διαθέτει τεράστια τεχνολογία που δυστυχώς δεν έχει χρησιμοποιήσει ακόμη στην Ελλάδα εφόσον δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες κυρίως λόγω της έλλειψης συντονισμού των κρατικών φορέων αλλά και θεσμικών κενών. Πρόκειται για λύσεις που αφορούν τα απόβλητα των ελαιουργείων σε μεγάλη κλίμακα στην Ισπανία αλλά και γενικότερες εφαρμογές διαχείρισης αποβλήτων για τις οποίες προσβλέπουμε επιχειρηματικά με μεγάλο ενδιαφέρον στο μέλλον.

τελευταίες χρονιές των επιδοτήσεων, να στραφούν σε αναδιοργάνωση των καλλιεργειών τους σε πιο εντατικές μορφές με στόχο την βελτίωση της ποιότητας, η οποία είναι και ο βασικότερος παράγοντας για την επιβίωση στο μέλλον.

Τα ελαιουργεία, με τη βοήθεια της τεχνολογίας λειτουργούν με τον πλέον οικολογικό τρόπο όσον αφορά τα απόβλητά τους. Οι ελαιουργοί έχουν ήδη χρησιμοποιήσει την οικονομική υποστήριξη, που τους παρέχεται κατά καιρούς από κοινοτικά και κρατικά προγράμματα επιδοτήσεων, έχουν εκσυγχρονίσει τον εξοπλισμό τους και είναι σε θέση να παράγουν ελαιόλαδο υψηλών προδιαγραφών».

Εφόσον ο κατάλληλος εξοπλισμός υπάρχει και οι κλιματολογικές συνθήκες βοηθούν στην παραγωγή του «πιο ποιοτικού ελαιολάδου παγκοσμίως», σύμφωνα με τον κ. Α. Μοχλούλη, τις πταίει και μένει καθηλωμένο σε μικρά μερίδια στη διεθνή αγορά;

Τι πρέπει να γίνει

Σχετικά με τις εξαγωγές θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η Ελλάδα εκτός του ότι είναι ο τρίτος μεγαλύτερος παραγωγός ελαιολάδου (μετά την Ισπανία και την Ιταλία) είναι και ο

geolivo

*Η καλλιέργεια της Ελιάς
στον 21ο αιώνα*

*Πυκνή Γραμμική Φύτευση της Ελιάς
Μια νέα πλήρως μηχανοποιημένη καλλιέργεια
Μεγαλύτερη και σταθερότερη παραγωγή.
Υψηλή ποιότητα λαδιού
Πλήρης παραγωγή από το 3ο έτος*

*Αποκλειστικός αντιπρόσωπος
για την Ελλάδα
της Agromillora Catalana
Και των φυτών Olint*

Olint
Growing for you.

*www.geolivo.gr
Email: info@geolivo.gr
Τηλ 26230-29123
Fax 26230-72050*

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ **PIERALISI**

Για Καλλιέργειες και Περαιωμένο Λάδι

PIERALISI
HELLAS A.E.

14^ο χλμ Ε.Ο. Αθηνών - Λαμίας • 145 64 ΚΗΦΙΣΙΑ • Τ. 210 800 2460 • Φ. 210 800 2464
www.pieralisi.gr • administration@pieralisi.gr